

καταπή. Ὁ κέλης ἀνεχώρησε πρῶτος. Ὁ Ταμάγκος καὶ ἡ Αὐσὲ ἐπέβησαν εἰς τὴν μεγάλην λέμβον, ἥτις, ὡς βαρυτέρα καὶ πλέον φορτωμένη, ἔμεινε πολὺ ὀπίσω. Ἡκούοντο ἀκόμη οἱ ὀδυροὶ τῶν ἐγκαταλειφθέντων εἰς τὸ πλοῖον δυστυχῶν, ὅταν κύμα ὑψηλὸν ἐκτύπησε πλαγίως τὴν λέμβον καὶ, γερύσαν αὐτὴν μὲ θάλασσαν, τὴν κατεβύθισεν ἐντὸς λεπτοῦ. Οἱ ἐν τῷ κέλῃτι εἶδαν τὸ δυστύχημα, καὶ οἱ ἐρέται ἐδιπλασίασαν τοὺς ἀγωνάς των διὰ νὰ σώσωσίν τινας ἐκ τῶν ναυαγισάντων. Ἀλλ' ἐκτὸς δέκα ἢ δώδεκα, ἐξ ὧν ἦτον καὶ ὁ Ταμάγκος μὲ τὴν γυναῖκά του, οἵτινες ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐπνίγησαν. Ὅταν ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ὁ κέλης ἔγινεν ἄφαντος πέραν τοῦ ὁρίζοντος. Τί ἀπέγεινε, κανεὶς δὲν ἤξευρε.

Πρὸς τί νὰ βαρύνω τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν ἀπὸ περιγραφῆς τῶν βρασάνων τῆς πείνης; Εἴκοσι περίπου ἄνθρωποι ἐπὶ μικροῦ τινος διαστήματος, ποτὲ μὲν σαλευόμενοι ἀπὸ τὰς τρικυμίας, ποτὲ δὲ καταφλεγόμενοι ἀπὸ τὸν καυστικὸν ἥλιον, ἐρίζουσι καθημερινῶς περὶ τῶν εὐτελῶν λειψάνων τῆς τροφῆς των. Δι' ἕκαστον τεμάχιον παξιμαδίου συγχροτεῖται μάχη, καὶ ὁ ἀδύνατος ἀποθνήσκει, ὅμι φονεύμενος, ἀλλ' ἐγκαταλείπόμενος ἀπὸ τὸν ἰσχυρόν. Ἐντὸς τινων ἡμερῶν, δὲν ἔμειναν, πλὴν τοῦ Ταμάγκου καὶ τῆς Αὐσέ, ἀλλὰ ζωντανὰ ὄντα ἐπὶ τῆς Ἐλπίδος

Μίαν τῶν νυκτῶν, ἡ θάλασσα ἦτον ταραγμένη, ὁ ἀνεμος ἔπνεε μὲ ὄρμην, καὶ τὸ σκότος ἦτον τόσον πυκνόν, ὥστε ἀπὸ τὴν πῦρραν ἕως τὴν πύρμναν, δὲν διέκρινε τίς τίποτε. Ἡ Αὐσὲ ἦτον πλαγισμένη ἐπὶ γρώματος εἰς τὸν θάλαμον τοῦ πλοίαρχου, ὁ δὲ Ταμάγκος ἐκάθητο παρὰ τοὺς πόδας τῆς. Καὶ οἱ δύο ἐσιώπων πρὸ πολλοῦ. — Ταμάγκε, ἐφώναζεν ἐπὶ τέλους ἡ Αὐσὲ, ὅ,τι πάσχεις, τὸ πάσχεις ἐξ αἰτίας μου ... — Δὲν πάσχω, ἀπεκρίθη μὲ βίαν, καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ στρῶμα, πλησίον τῆς γυναικὸς του, τὸ ἥμισυ ἐνὸς παξιμαδίου τὸ ὅποιον τὸν ἔμεινε. — Φύλαξέ το διὰ τὸν ἐαυτόν σου, εἶπεν ἐκείνη ἀποθνήσασσα σιγαλὰ τὸ παξιμαδίον· δὲν κρινῶ πλέον. Ἐκτὸς τούτου, διατί νὰ φάγω; Μήπως δὲν ἔφθασεν ἡ ὥρα μου; Ὁ Ταμάγκος ἐσηκώθη χωρὶς ν' ἀποκριθῇ, ἀνέβη κλινόμενος ἐπὶ τοῦ καταγρώματος, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν ῥίζαν ἐνὸς τῶν συντριφέντων κατάρτιων, καὶ μὲ κεφαλὴν κλινούσαν πρὸς τὸ σῆθός του, ἐσύριζε τὸ ἄμα τῆς οἰκογενείας του. Αἶφνης ἤκούσθη κραυγὴ μεγάλη, διασχίζουσα τὸν συριγμὸν τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς θαλάσσης τὸν φλοῖσθον, καὶ ἐφάνη φῶς. Ὁ μαῦρος ἤκουσε καὶ ἄλλας φωνάς, καὶ εἶδε μεγάλον πλοῖον μαῦρον διελθόν μὲ ταχύτητα πλησίον τοῦ ἐδικοῦ του, ἀλλὰ τόσον πλησίον ὥστε αἱ κεφαλαὶ του ἐπέρασαν ἀνω τῆς κεφαλῆς του. Εἶδε δὲ δύο πρόσωπα φωτισμένα ἀπὸ φανὸν κρεμάμενον εἰς ἐν κατάρτιον. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι ἀφῆκαν καὶ δευτέραν φωνήν, καὶ πικρὸς τὸ πλοῖόν των, ὠθούμενον ἀπὸ τὸν ἀνεμόν, ἔγινεν ἄφαντον. Βεβαίως οἱ ἐν αὐτῷ θὰ παρετήρησαν τὸ ναυαγῆσαν πλοῖον· ὁ τρικυμιώδης ὁμως καιρὸς δὲν τοὺς ἐπέτρεψε νὰ σταματήσωσιν. Ὀλίγον ἔπειτα, ὁ Ταμάγκος εἶδε φλόγα κανονίου, καὶ ἤκουσε τὴν ἐκπυροσκόπτησιν ἀκολουθῶν εἶδε καὶ ἄλλου κανονίου φλόγα, δὲν ἤκουσεν ὁμως κρότον,

καὶ μετὰ ταῦτα δὲν εἶδε πλέον τίποτε. Τὴν ἐπισύσαν κανὲν πλοῖον δὲν ἐφαίνετο. Ὁ Ταμάγκος ἐξηπλώθη εἰς τὸ στρώματόν του καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του· ἡ Αὐσὲ εἶχεν ἀποθάνει τὴν νύκτα ἐκείνην ..

Δὲν ἤξευρα πόσον καιρὸν ἔπειτα φρεγάτα ἀγγλική, ἡ *Ἐρρυώ*, παρετήρησε πλοῖον χωρὶς κατάρτια καὶ ἐγκατελειμμένον, ὡς ἐφαίνετο, ἀπὸ τὸ πλήρωμά του. Μία λέμβος, πλησιάσασα εἰς αὐτὸ, ἤρε μαύρην ἀποθαιμένην, καὶ μαῦρον τόσον ἰσχυρόν καὶ τόσον κατεσκληρότα, ὥστε ὁμοιάζε μομίαν. Ἐκεῖτο ὡς νεκρὸς, μόλις σώζων λεπτήν πνοήν. Ὁ χειρουργὸς τὸν παρέλαβε καὶ τὸν ἐπεριποιήθη ἀμέσως, καὶ ὅταν ἡ *Ἐρρυώ* ἐφθασεν εἰς Κίγστον, ὁ Ταμάγκος ἦτον υγιεστάτος. Τὸν ἠρώτησαν τὴν ἱστορίαν του, καὶ αὐτὸς διηγήθη ὅ,τι ἤξευρεν. Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἤθελαν νὰ τὸν κρεμάσωσιν ὡς ἀποσάτην μαῦρον· ἀλλ' ὁ φιλάνθρωπος διοικητὴς τὸν ὑπερασπίσθη, εἰπὼν ὅτι ἡ διαγωγή του ἦτον δικαιολογημένη, καθόσον αὐτὸς δὲν ἔκαμε χρῆσιν εἰμῇ τοῦ νομίμου τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωματος. Τὸν μετεχειρίσθησαν λοιπὸν ὅπως μεταχειρίζονται τοὺς μαῦρους ὅσους εὐρίσκουσιν εἰς πλοῖα μετερχόμενα τὴν σωματεμπορίαν ὅταν τὰ δημεύωσι. Τὸν ἀπληλευθέρωσαν, δηλαδὴ τὸν διέταξαν νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν Κυβερνήσιν. Τὸν ἐδίδαν τριάκοντα δύο λεπτά καθ' ἡμέραν καὶ τὴν τροφήν του. Ἦτον ὠραιότατος ἄνθρωπος. Τὸν εἶδεν ὁ συνταγματάρχης τοῦ 75, καὶ ζήτησας αὐτὸν τὸν ἔκαμε τυμπανιστὴν τῆς μουσικῆς τοῦ συντάγματός του. Ἐμαθεν ὀλίγα ἀγγλικά, ἀλλὰ δὲν ὁμίλει σχεδὸν, καὶ ἔπινεν ὑπερβολικὰ ρόμιον καὶ ταριάν. Ἀπέθανε δὲ εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἀπὸ φλόγων τοῦ στήθους.

Ε. Μ.

Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΤΗΣ ΒΡΑΖΕΛΟΝΝΗΣ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΝΕΩΤΑΤΟΝ.

(Συνέχεια. 'Ιστὸ φυλλάδιον ΚΘ'.)

Ι. ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

Ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος Γάλλος, ὁ ἀναγγελλθεὶς ἀπὸ τὸν Σπιταῖδ εἰς τὸν Μώγκ, καὶ περάσας τυλιγμένος καλὰ μὲ τὸν μανδύαν του πλησίον τοῦ ἀλιέως, ἐξεληθόντος ἀπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ στρατηγοῦ πέντε λεπτά πρὸ τῆς εἰσόδου του, ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος Γάλλος, λέγομεν, διήλθε τὰ διάφορα φυλακεία χωρὶς νὰ ῥίψῃ βλέμμα ὀλόγουρά του, φοβούμενος μήπως φανῇ ἀδιάκριτος. Κατὰ τὴν δόθεισαν περὶ αὐτοῦ διαταγὴν, τὸν ἔφρασαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ στρατηγοῦ· τὸν ἄφησαν δὲ μόνον εἰς τὸ ἐμπροσθεν τῆς σκηνῆς ταύτης δωμάτιον, ὅπου ἐπερίμενε τὸν Μώγκ, ὅστις τόσῃ ὥρᾳ μόνον ἐβράδυνε νὰ φανῇ ὁσην

ἐχρειάσθη ν' ἀκούσῃ τὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπαλλήλων του, καὶ νὰ σπουδάσῃ διὰ τοῦ πανίνου διαφράγματος τὸ πρόσωπον τοῦ ζητούντος τὴν ἀκρόασιν.

Ἀναμφιβόλως, ἡ ἔκθεσις τῶν συνοδευσάντων τὸν Γάλλον τοῦτον ἀνέφερε περὶ τῆς φρονήσεως αὐτοῦ καθ' ὁδὸν, καθότι ἡ πρώτη ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν ἄφησεν εἰς τὸν ξένον ἡ γενομένη πρὸς αὐτὸν υποδοχὴ τοῦ στρατηγοῦ ἦτον καλητέρα παρ' ὅσον ἡδύνατο νὰ περιμένῃ εἰς παρομοίαν στιγμὴν, καὶ ἀπὸ ἀνδρὰ τόσοῦν ὑποπτον. Μολταυτα, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ὅταν ὁ Μῶγκ εὐρέθη ἀπέναντι τοῦ ξένου τούτου, προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ τὰ διαπεραστικά του βλέμματα, τὰ ὁποῖα καὶ ὁ ξένος αὐτὸς ἐδέχθη ἀρόβως καὶ ἀδιαφόρως. Μετ' ὀλίγα δευτέρα λεπτά, ὁ στρατηγὸς ἔκαμε σημεῖον διὰ τῆς χειρὸς καὶ τῆς κεφαλῆς ὅτι ἐπερίμενε.

— Μυλόρδ, εἶπεν ὁ Γάλλος εἰς καθωρωτάτην ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἐξήτησα ἀκρόασιν ἀπὸ τὴν ἔξοχότητά σου διὰ σημαντικὴν ὑπόθεσιν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Μῶγκ ἀγγλιστὶ, ὁμιλεῖς τὴν γλῶσσαν μας καθωρώτατα, πράγμα σπάνιον εἰς ἄνδρα γεννημένον εἰς τὴν ξηράν. Σοῦ ζητῶ συγχώρησιν, διότι βεβαίως ἡ ἐρώτησίς μου εἶναι ἀδιὰκριτος ὁμιλεῖς καὶ τὰ γαλλικὰ μετὰ τὴν αὐτὴν καθαρότητα;

— Δὲν εἶναι διόλου παράξενον, μυλόρδ, ὅτι ὁμιλῶ τὰ ἀγγλικά ἀρκετὰ καλὰ. Νέος ὢν ἑκατοῖκῃσα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ δις μετὰ ταῦτα ἐταξέιδευσα.

Τὰς λέξεις δὲ ταύτας ἐπρόφερε γαλλιστὶ καὶ μετὰ γλῶσσαν τόσοῦν καθαρὰν, ὥστε ἐδειξεν ὅτι ἦτον ὄχι μόνον Γάλλος, ἀλλὰ καὶ Γάλλος ἀπὸ τὰ πέριξ τῆς Τούρ.

— Καὶ εἰς ποῖον μέρος τῆς Ἀγγλίας ἑκατοῖκῃσε, κύριε;

— Κατὰ τὴν νεότητά μου, εἰς τὸ Λονδίνον, μυλόρδ· μετέπειτα, περὶ τὸ 1635, ἐταξέιδευσα χάρις διασκεδάσεως εἰς τὴν Σκωτίαν· τελευταῖον, κατὰ τὸ 1648, ἑκατοῖκῃσα ὀλίγον καιρὸν εἰς Νιορκάσλε, καὶ ἰδίως εἰς τὸ μοναστήριον, τοῦ ὁποίου τοὺς κήπους, κατέχει σήμερον ὁ στρατὸς σου.

— Ζητῶ συγγνώμην διὰ τὰς ἐρωτήσεις μου, κύριε· ἀλλ' ἐννοεῖς ὅτι εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ τὰς κάμω· δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Ὅα μοῦ ἐφαίνετο παράξενον, μυλόρδ, ἂν δὲν τὰς ἔκαμνες.

— Τώρα, κύριε, εἰς τί ἡμπόρῳ νὰ σέ δωλεύσω, καὶ τί ἐπιθυμεῖς ἀπ' ἐμέ;

— Ἰδοῦ, μυλόρδ· ἀλλὰ πρῶτον, εἰμεθα μόνοι;

— Ὁλωσδιόλου μόνοι, κύριε, ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ ὅστις μᾶς φυλάττει.

Λέγων δὲ τὰς λέξεις ταύτας, ὁ Μῶγκ ἀνέσχευσε τὴν σκηνὴν μετὰ τὴν χειρὰ του, καὶ ἐδείξεν εἰς τὸν εὐγενῆ ὅτι ὁ σκοπὸς εὐρίσκειτο δέκα βήματα τὸ πολὺ μακρὰν, καὶ ὅτι, ἂν τὸν ἐκράξεν, ἡδύνατο εἰς ἓν δευτέρον λεπτόν νὰ τρέξῃ πρὸς βοήθειαν.

— Εἰς τοιαύτην περίστασιν, μυλόρδ, εἶπεν ὁ εὐγενὴς μετὰ τόνον τόσοῦν ἡσυχον ὥς νὰ εἶχε πρὸ πολλοῦ στενὴν φιλίαν μετὰ τὸν στρατηγόν, ἔχω σταθεράν ἀπόφασιν νὰ ὁμιλήσω μετὰ τὴν ἔξοχότητά σου, διότι σέ

γνωρίζω τίμιον ἄνθρωπον. Ἐπειτα, αὐτὴ ἡ διακοίνωσίς μου θ' ἀποδείξῃ ποῖαν ἔχω ὑπόληψιν πρὸς τὴν ἔξοχότητά σου.

Ὁ Μῶγκ, ἐκπλαγείς διὰ τὴν γλῶσσαν ταύτην, ἥτις ἔθετε μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου Γάλλου τὴν ἰσότητα τοῦλάχιστον, προσήλωσε τὸν διαπεραστικὸν ὀφθαλμόν του ἐπὶ τοῦ ξένου, καὶ, μετὰ εἰρωνεῖαν διὰ μόνης τῆς κλίσεως τῆς φωνῆς του ἐπαίσθητήν, διότι κἀνείς τῶν μυόνων τῆς φυσιογνωμονίας του δὲν ἐταράχθη, εἶπε·

— Σ' εὐχαριστῶ, κύριε· ἀλλὰ πρῶτον, ποῖος εἶσαι, σέ παρακαλῶ;

— Εἶπα ἤδη τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν ἐπιλογίαν σου, μυλόρδ.

— Συμπάθησέ τον, κύριε, εἶναι Σκῶτος καὶ ἐδυσκολεύθη νὰ τὸ ἐνθυμηθῇ.

— Ὀνομάζομαι κόμης τῆς Φέρας, κύριε, εἶπεν ὁ Ἄθως κλίων τὴν κεφαλὴν.

— Κόμης τῆς Φέρας; εἶπεν ὁ Μῶγκ προσπαθῶν νὰ ἐνθυμηθῇ. Μετὰ συγχωρεῖς, κύριε· πλήν μου φαίνεται ὅτι πρῶτην φορὰν ἀκούω τὸ ὄνομα τοῦτο. Κατέχεις θέσιν κάμμιαν εἰς τὴν αἰλὴν τῆς Γαλλίας;

— Κάμμιαν. Εἶμαι ἀπλοῦς εὐγενής.

— Κἀνὲν ἀξιώμα;

— Ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Α' μετὰ ἀνέδειξεν ἱππότην τῆς Περικνημίδος, καὶ ἡ βασίλισσα Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ ἀπένεμμεν εἰς ἐμὲ τὸν μέγαν σταυρὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἰδοῦ τὰ μόνα μου ἀξιώματα, κύριε.

— Τῆς Περικνημίδος! τοῦ ἁγίου Πνεύματος; Εἶσαι ἱππότης τῶν δύο τούτων ταγμάτων, κύριε;

— Ναί.

— Καὶ εἰς ποῖαν περίστασιν ἔλαβες τὰ δειγμάματα τοιαύτης μεγάλης εὐνοίας;

— Δι' ὑπηρεσίας γενομένας εἰς τὰς αὐτῶν Μεγαλειότηας.

Ὁ Μῶγκ ἐκύτταξε μετὰ ἐκπληξιν τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅστις τοῦ ἐφαίνετο τόσοῦν ἀπλοῦς καὶ τόσοῦν μέγας συγχρόνως. Ἐπειτα, ὡς ἀποποιούμενος νὰ ἐξετάσῃ περισσότερον τὸ τοιοῦτο μυστήριον ἀπλότητος καὶ μεγαλείου, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ξένος δὲν ἐφαίνετο διατεθειμένος νὰ τοῦ δώσῃ πληροφορίας ἄλλας παρ' ὅσας ἤδη ἔλαβεν, εἶπεν·

— Εἶσαι σὺ ὅστις ἐνεφανίσθης χθὲς εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλάκας μου;

— Καὶ δὲν μ' ἐδέχθησαν· μάλιστα, μυλόρδ.

— Πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν, κύριε, δὲν ἀφίνουν νὰ ἐμῶν κἀνείς εἰς τὰ στρατόπεδά των, κατ' ἐξοχὴν τὴν παραμονὴν πιθανῆς μάχης. Ἀλλ' ἐγὼ διαφέρω τῶν συστρατηγῶν μου, καὶ δὲν ἀγαπῶ ν' ἀφίνω τίποτε ὀπίσω μου. Πᾶσα ἀγγελία εἶναι καλὴ δι' ἐμέ· πάντα κίνδυνον τὸν θεωρῶ ἀποστελλόμενον θεοθεν, καὶ τὸν ζυγίζω εἰς τὴν χειρὰ μου μετὰ τὴν ἐνέργειαν τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς αὐτὸς μοῦ ἔδωκε. Ἄν δὲν σ' ἐδέχθην λοιπὸν ἔχθες, προῆλθε τοῦτο διότι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶχα συμβούλιον. Σήμερον, εἶμαι ἐλεύθερος, λάλει.

— Μυλόρδ, ἔκαμες καλὰ νὰ με δεχθῆς, διότι δὲν πρόκειται ποσῶς οὔτε περὶ τῆς μάχης τὴν ὁποίαν θὰ συγκροτήσῃς κατὰ τοῦ στρατηγοῦ Λαμ-

πέρτ, οὔτε περὶ τοῦ στρατοπέδου σου καὶ ἀποδείξει εἶναι ὅτι ἀπέτρεψα τὴν κεφαλὴν νὰ μὴν ἰδῶ τοὺς στρατιώτας σου, καὶ ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς νὰ μὴν ἀριθμήσω τὰς σκηνάς σου. Ὅχι, ἔρχομαι νὰ σοὺ καλῶ, μυλὸρδ, περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου.

— Λάλει λοιπὸν, κύριε, εἶπεν ὁ Μῶγk.

— Πρὸ ὀλίγου, ἠκολούθησεν ὁ Ἄθως, ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ εἰπῶ εἰς τὴν Ἐξοχότητά σου ὅτι ἐκατόκιχα πολλὴν καιρὸν εἰς Νιουκάστλε· συνέβη τοῦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Καρόλου τοῦ Α', ὅταν ὁ πρῶν βασιλεὺς παρεδόθη εἰς τὸν κύριον Κρόμβελ ἀπὸ τοὺς Σκότους.

— Ἡξούρω, εἶπε ψυχρῶς ὁ Μῶγk.

— Εἶχα τότε μεγάλην ποσότητα χρημάτων εἰς ἀργυρὰ νομίσματα, καὶ τὴν παραμονὴν τῆς μάχης, ἴσως προαισθανόμενος τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔμελλαν νὰ συμβοῦν τὰ πράγματα τὴν ἐπαύριον, τὰ ἔκρυψα εἰς τὸ μεγαλύτερον ὑπόγειον τοῦ μοναστηρίου τῆς Νιουκάστλε, ὑπὸ τὸν πύργον, τοῦ ὁποίου βλέπεις ἐδῶθεν τὴν κορυφὴν φωτιζομένην ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης. Ὁ θησαυρὸς μου λοιπὸν ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἦλθα νὰ παρακαλέσω τὴν Ἐξοχότητά σου νὰ συγχωρήσῃς νὰ τὸν ἀνορύξω, προτοῦ ἴσως ἡ μάχη στραφῇ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ ἡ ὑπόνομος ἢ ἄλλο τι ἴσως παίγνιον τοῦ πολέμου καταστρέψῃ τὸ κτίριον, καὶ διασκορπίσῃ τὸ χρυσίον μου, ἢ τὸ κάμη καταφανές καὶ τὸ ἀρπάζουν οἱ στρατιῶται.

Ὁ Μῶγk ἐγνώριζε τοὺς ἀνθρώπους· ἐβλεπε λοιπὸν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνδρὸς τοῦτου ὅλην τὴν δυνατὴν ἐνέργειαν, φρόνησιν καὶ προφύλαξιν. Ὅθεν δὲν ἠδύνατο ν' ἀποδώσῃ εἰς ἄλλο τι τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ Γάλλου τοῦτου, εἰμὴ εἰς ἐμπιστοσύνην ἀληθῶς μεγάλῃ ψυχον· ἐδείξε λοιπὸν βαθυτάτην περὶ τοῦτου συνείσθησιν.

— Κύριε, εἶπε, συνέλαβες τῷ ὄντι καλὴν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ' ἡ ποσότης ἀξίζει ἄρα γε τὸν κόπον νὰ ἐκτεθῇ εἰς κίνδυνον δι' αὐτήν; Πιστεύεις μάλιστα ὅτι εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸν τόπον ὅπου τὴν ἄφησες;

— Εὐρίσκεται, κύριε, μὴν ἀμφιβάλλης.

— Ἀπεκρίθης εἰς τὴν μίαν μου ἐρώτησιν· ἀλλ' εἰς τὴν ἄλλην Σὲ ἠρώτησα ἂν ἡ ποσότης ᾔτον μεγάλη, ὥστε νὰ ἐκτεθῇ εἰς κίνδυνον δι' αὐτήν.

— Εἶναι μεγάλη μάλιστα, μυλὸρδ, διότι ἐφύλαξα ἓν ἑκατομμύριον εἰς δύο βαρέλια.

— Ἐν ἑκατομμύριον! ἐφώναξεν ὁ Μῶγk, τὸν ὅποιον αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ Ἄθως ἐκύτταξεν ἀτενῶς καὶ πολλὴν ὥραν.

Ὁ Μῶγk τὸ ἐνόησε· τότε ἡ δυσπιστία του ἐπανῆλθεν.

— Ἰδοὺ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἀνθρωπος ὅστις ζητεῖ νὰ μὲ παγιδέυσῃ.—Λοιπὸν, κύριε, ἐπανελάβε, θέλεις ν' ἀνορύξῃς τὴν ποσότητα ταύτην, ἂν καλῶς σὲ ἐνόησα;

— Ἄν εὐαρεστῇσαι, μυλὸρδ.

— Σήμερον;

— Ἀπόψε μάλιστα, καὶ τοῦτο διὰ τὰς περιστάσεις τὰς ὁποίας σοὺ ἀνέφερα.

— Ἀλλὰ, κύριε, ἀντέταξεν ὁ Μῶγk, ὁ στρατηγὸς Λαμπέρτ εἶναι καὶ αὐτὸς ἐπίσης πλησίον, ὥς ἐγώ,

εἰς τὸ μοναστήριον ὅπου εὐρίσκεται ὁ θησαυρὸς σου. Διὰ τοῦ λοιπὸν δὲν ἀπευθύνης πρὸς αὐτόν;

— Διότι, μυλὸρδ, ὅταν ἐνεργῇ κἀνεῖ; εἰς περιστάσεις μεγάλας, πρέπει νὰ συμβουλευέται τὴν καρδίαν του πρὸ πάντων. Τί νὰ σοὺ εἰπῶ; Ὁ στρατηγὸς Λαμπέρτ δὲν μοῦ ἐμπνέει τὴν αὐτὴν ἐμπιστοσύνην.

— Ἄς ᾔναι, κύριε. Θὰ σὲ κάμω νὰ εὕρῃς τὰ χρήματά σου, φθάνει μόνον νὰ ὑπάρχουν ἀκόμη, διότι ἔμπορουν καὶ νὰ μὴν ὑπάρχουν. Ἀπὸ τὸ 1648 παρῆλθαν δώδεκα ἔτη, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο συνέβησαν πολλὰ καὶ μεγάλα συμβάντα.

Ὁ Μῶγk ἐπέμενεν εἰς τὴν πρόφασιν ταύτην, θέλων νὰ ἰδῇ ἂν ὁ Γάλλος ὠφελεῖτο ἀπὸ τὴν παρουσιαζομένην εἰς αὐτὸν ὑπεκφυγὴν, ἀλλ' ὁ Ἄθως ἔμεινεν ἀμετάβλητος.

— Σὲ βεβαίονω, μυλὸρδ, εἶπε σταθερῶς, ὅτι ἡ πεποιθήσίς μου περὶ τῶν δύο βαρέλιων εἶναι ὅτι δὲν μετεῖλλαξαν οὔτε θέσιν οὔτε κύριον.

Ἡ ἀπόκρισις αὐτὴ ἀφῆρσεν ἀπὸ τὸν Μῶγk μίαν ὑποψίαν, ἀλλ' εὐθὺς τοῦ ἐγέννησεν ἄλλην.

Ἀναμφιβόλως, ὁ Γάλλος οὗτος ᾔτον ἀπόστολος ἐρχόμενος νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν προστάτην τοῦ κοινοβουλίου· τὸ χρυσίον ᾔτον δέλεαρ. Ἀναμφιβόλως ἀκόμη, δι' αὐτοῦ ᾔθελαν νὰ διεγείρουν τὴν πλεονεξίαν τοῦ στρατηγοῦ· τὸ χρυσίον τοῦτο βέβαια δὲν ὑπῆρχεν. Ὁ Μῶγk λοιπὸν ἔπρεπε νὰ καταλάβῃ ἐπ' αὐτοφῶρῃ ψευδόμενον καὶ δολιευόμενον τὸν Γάλλον τοῦτον, καὶ νὰ τρέψῃ τὴν ἐπιβουλὴν ταύτην τῶν ἐχθρῶν του εἰς νίκην καὶ θρίαμβον τῆς ὑπολήψεώς του. Ἀποφασίσας λοιπὸν ὁ Μῶγk τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ, εἶπε πρὸς τὸν Ἄθωνα·

— Θὰ μοῦ κάμῃς βέβαια τὴν τιμὴν, κύριε, νὰ δειπνήσῃς ἀπόψε μαζί μου.

— Μάλιστα, μυλὸρδ, ἀπεκρίθη ὁ Ἄθως κλίνων τὴν κεφαλὴν, διότι αἰσθάνομαι ἄξιος τῆς τιμῆς ταύτης, διὰ τὴν κλίσιν τὴν ὁποίαν αὐθορμητῶς ἔχω πρὸς τὴν Ἐξοχότητά σου.

Ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεώς μου μὲ τοσαύτην εὐκρίνειαν μὲ ὑποχρεώνει τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον οἱ μὲν μάγειροί μου εἶναι καὶ ὀλίγοι καὶ ὅχι πολὺ ἔμπειροι, οἱ δὲ τροφδοταί μου ἐπέτρεψαν ἀπόψε μὲ χειρὰς κενάς· ὥστε, ἂν ἔλειπεν ὁμοειδὴς σου ἀλιεὺς, περιπλανηθεῖς εἰς τὸ στρατοπέδόν μου, ὁ στρατηγὸς Μῶγk ἐκοιμάτο ἀπόψε ἀδειπνος. ἔχω λοιπὸν ὀφάρια νωπά, καθὼς μοῦ εἶπεν ὁ πωλητής.

— Μυλὸρδ, δέχομαι κυρίως διότι θέλω νὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ περάσω μερικὰς στιγμὰς περισσότερον μαζί σου.

Μετὰ τὰ ἀμοιβαῖα φιλοφρονήματα ταῦτα, διαρκούντων τῶν ὁποίων ὁ Μῶγk δὲν ἄφησε ποσῶς τὸν προφυλακτικὸν του τρόπον, τὸ δειπνον, ἡ δ, τι ἔμελλε νὰ ἐπέχῃ τόπον δειπνοῦ, ἡτοιμάσθη εἰς ἐλατίνην τράπεζαν. Ὁ Μῶγk ἐνευσεν εἰς τὸν κόμητα τῆς Φέρας νὰ καθίσῃ εἰς τὴν τράπεζαν ταύτην, καὶ ἐκάθησε καὶ αὐτὴς ἀντικρὺ του· ἓν μόνον ἀγγεῖον μὲ βραστὰ ὀφάρια, παρουσιασθὲν εἰς τοὺς δύο ἐνδόξους συνδειπνοὺς, ὑπέσχετο περισσότερον νὰ θεραπεύσῃ τὴν πείναν παρὰ τὴν γαστρονομικὴν φιληδονίαν των. Ἐνῷ ἐδειπνοῦν, δηλαδὴ ἐνῷ ἔτρωγαν τὰ ὀφάρια

ταῦτα, ποτιζόμενα ἀπὸ κακὸν ζῦθον, ὁ Μῶγk ἐπα-
ρακάλεσε τὸν Ἄθωνα νὰ τοῦ διηγηθῇ τὰ τελευταῖα
συμβάντα τῆς Σφενδόνης, τὴν συμφιλίωσιν τοῦ πρίγ-
κιπος τοῦ Κονδὲ μετὸν βασιλέα, τὸ ἐνδεχόμενον συν-
οικέσιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος μετὴν βασιλό-
παιδα τῆς Ἰσπανίας Μαρίαν Θερησίαν· ἀλλ' ἀπέφυγεν,
ὥς καὶ ὁ Ἄθως αὐτὸς ἀπέφυγε, πᾶσαν ὁμιλίαν σχεδὸν
ἔχουσιν μετὰ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τὰ ὅποια
ἦνουν, ἢ μᾶλλον ἐχώριζαν, τότε τὴν Ἀγγλίαν, τὴν
Γαλλίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν.

Ὁ Μῶγk, εἰς τὴν συνομιλίαν ταύτην, καταπεύσθη
περὶ ἐνὸς καὶ μόνου πράγματος, τὸ ὅποιον εἶχεν ἤδη
παρατηρήσει ἀπὸ τὰς πρώτας ἀνταλλαχθεῖσας λέξεις,
ὅτι δηλαδὴ εἶχε νὰ κάμῃ μετὰ ἄνδρα ὑψηλῆς ἀνα-
τροφῆς.

Δολοφόνος οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ ᾔσῃ, καὶ ὁ Μῶγk
ἐδυσκολεύετο νὰ τὸν πιεύσῃ κατὰσκοπον· ἀλλ' ὑπῆρ-
χεν ἀρκετὴ πονηρία καὶ σταθερότης συγχρόνως εἰς
τὸν Ἄθωνα, ὥστε ὁ Μῶγk νὰ νομίσῃ ὅτι ἠδύνατο νὰ
ᾔσῃ συνωμότης.

Ὁταν ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν·

— Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι ἡμπορεῖς νὰ εὑρῇς τὸν
θησαυρὸν σου, κύριε; ἠρώτησεν ὁ Μῶγk.

— Ναί, κυλόρδ.

— Σπουδαίως;

— Σπουδαϊότατα.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι θὰ εὑρῇς τὴν θέσιν ὅπου
ἐτάφη;

— Μόλις φθάσωμεν.

— Τὸ λοιπὸν, κύριε, εἶπεν ὁ Μῶγk, περιεργείας
χάριν σὲ συνοδεύω. Καὶ πρέπει μάλιστα νὰ σὲ συν-
οδεύσω, διότι ἄλλως θὰ εὑρῇς τὰς μεγαλητέρας δυσ-
κολίας, ἂν περιέλθῃς τὸ στρατόπεδον χωρὶς ἐμεῖ ἢ
ἐνᾷ τῶν τοποτηρητῶν μου.

— Στρατηγέ, δὲν θὰ σὲ ἄφιναν νὰ λάβῃς αὐτὸν
τὸν κόπον, ἂν ἀληθῶς δὲν εἶχα ἀνάγκην τῆς συνο-
δίας σου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀναγνωρίζω ὅτι ἡ συνοδία σου
μοῦ εἶναι ὄχι μόνον ἐντιμὸς, ἀλλ' ἀναγκαῖα, δέ-
χομαι τὴν πρότασίν σου.

— Θέλεις νὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλους μαζί; ἠρώτησεν
ὁ Μῶγk τὸν Ἄθωνα.

— Στρατηγέ, εἶναι περιττὸν, νομίζω, ἂν δὲν
βλέπῃς ὁ ἴδιος τὴν ἀνάγκην. Δύο ἄνθρωποι μετὰ
ἑπὶ ἄρκου νὰ μεταφέρουν τὰ δύο βαρέλια εἰς τὴν
λέμβον ἥτις μ' ἔφερεν ἐδῶ.

— Ἀλλὰ θὰ χρειασθῇ νὰ σκάψουν, νὰ σηκώσουν
χῶμα, νὰ σχίσουν πέτρας, καὶ δὲν σκοπεύεις βέβαια
νὰ κάμῃς τὰ ἔργα ταῦτα ὁ ἴδιος, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Στρατηγέ, δὲν ἔχομεν μῆτε νὰ σκάψωμεν, μῆτε
πέτρας νὰ σχίσωμεν. Ὁ θησαυρὸς εἶναι θαμμένος εἰς
τὰ ὑπόγεια τοῦ κοιμητηρίου τῆς μονῆς, ὑποκάτω
λίθου, εἰς τὸν ὅποιον εἶναι κολλημένος μέγας κρίκος
σιδηροῦς, καταβαίνει κλίμαξ μικρὰ τεσσάρων βαθ-
μίδων. Τὰ δύο βαρέλια εὑρίσκονται ἐκεῖ κατὰ μήκος,
καὶ τὰ δύο σκεπασμένα μετὰ ἀλειμμα γύψου, καὶ ἔχοντα
σχῆμα νεκρικῆς λάρνακος. Εἶναι καὶ ἐπιγραφὴ διὰ
τῆς ὁποίας θὰ γνωρίσω τὸν λίθον· καὶ, ἐπειδὴ δὲν
θέλω εἰς τοιαύτην λεπτήν καὶ ἐμπιστευτικὴν ὑπό-
θεσιν νὰ φυλάξω τίποτε μυστικὸν ἀπὸ τὴν ἑξοχό-
τητα σου, ἰδοὺ ἡ εἰρημένη ἐπιγραφή·

« Hic jacet venerabilis Petrus Guillelmus
Scott. Canon. Honorab. Conventus novi castelli.
Obiit quartâ et decimâ die Feb. ann. dom.
CICIOCVIII. Requiescat in pace. »

Ὁ Μῶγk δὲν ἔχασεν οὔτε λέξιν. Ἐθαύμαζεν, εἴτε
τὴν ἀξιοθαύμαστον τῶ ὄντι ὑπουλόγητα τοῦ ἀνδρός
τούτου, καὶ τὸν ἐξοχὸν τρόπον μετὰ τὸν ὅποιον δι-
δραμάτιζε τὸ μέρος του, εἴτε τὴν εἰλικρινῇ ἐμπισ-
σύνην μετὰ τὴν ὅποιαν ἐπαρουσίαζε τὴν αἰτησίαν του εἰς
περίστασιν καθ' ἣν ἐπρόκειτο περὶ ὀλοκλήρου ἑκατομ-
μυρίου, διὰ τὸ ὅποιον ἐκινδύνυε νὰ δολοφονηθῇ ἐν
μέσῳ στρατοῦ, ὅστις ἦτον καλὸς νὰ θεωρήσῃ τὴν
κλοπὴν ὡς ἀπόδοσιν.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε, σὲ συνοδεύω, καὶ τὰ περι-
στατικὸν τοῦτο μοῦ φαίνεται τόσον θαυμαστὸν, ὥς
θέλω νὰ βαστάξω ὁ ἴδιος τὸ φανάριον.

Καί, ταῦτα εἰπὼν, ἐπεριζώσθη ξίφος κοντὸν.
ἔβαλε πιστόλιον εἰς τὴν ζώνην, δείξας διὰ τοῦ κινή-
ματος τούτου, τὸ ὅποιον ἐπαρμέρισε τὸν ὑπενδύτην
του, τοὺς λεπτοὺς κρίκους θώρακος σιδηροῦ, προφυ-
λάττοντος αὐτὸν ἀπὸ αἰφνιδίαν δολοφονίαν.

Μετὰ ταῦτα, ἔλαβεν εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα
σκωτικὸν ἐγχειρίδιον, καὶ ἔπειτα, στραφείς πρὸς τὸν
Ἄθωνα, εἶπεν·

— Εἶσαι ἑτοιμὸς, κύριε; ἐγὼ εἶμαι.

Ὁ Ἄθως, ἐναντίον τῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Μῶγk, ἀπο-
σύρων τὸ ἐγχειρίδιόν του, τὸ ἔθεσεν εἰς τὴν τρά-
πεζαν, ἐξεθηλύκωσε τὸν ζωστήρα τοῦ ξίφους του,
τὸ ὅποιον ἔβαλε πλησίον τοῦ ἐγχειριδίου, καὶ, ἀνοί-
γων χωρὶς προσποίησιν τὰ κομβία τοῦ ὑπενδύτου
του, ὡς ζητῶν δῆθεν τὸ μαντίλιον, ἔδειξεν, ὑπὸ τὸ
λεπτὸν καὶ λινὸν τοῦ ὑποκάμισον, τὸ στήθος του γυ-
μνὸν παντὸς ἐπιθετικοῦ καὶ ἀμυντικοῦ ὅπλου.

— Ἰδοὺ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, παράδοξος ἄνθρωπος,
εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Μῶγk· εἶναι παντάπασι ἀσπλος.
ἔχει λοιπὸν ἐνεδραν ἐτοιμασμένην ἐκεῖ πέραν.

— Στρατηγέ, εἶπεν ὁ Ἄθως, ὡς μαντεύσας τὸν
στοχασμὸν τοῦ Μῶγk, θέλεις νὰ ἤμῃς μόνον, πολὺ
καλὰ· ὁ μέγας στρατηγὸς ὅμως δὲν πρέπει ποτὲ
νὰ ἐκτίθεται μετὰ ὑπερβολικὸν θάρρος· ἐνύκτωσεν, ἡμ-
πορεῖ νὰ ᾔσῃ κίνδυνος εἰς τὸ πέρασμα τοῦ βάλτου,
εἰπὲ νὰ σὲ συνοδεύσουν.

— ἔχεις δίκαιον, εἶπε.

Καὶ ἐφώναξε·

— Διγμπύ!

Ὁ ὑπασπιστὴς ἦλθε.

— Πενήντα ἄνθρωποι μετὰ ξίφος καὶ μετὰ ταυφέκιον,
εἶπε.

Καὶ ἐκύτταξε τὸν Ἄθωνα.

— Εἶναι πολλὰ ὀλίγοι, εἶπεν ὁ Ἄθως, ἂν ᾔσῃ
κίνδυνος· εἶναι παραπολλοὶ ἂν δὲν ᾔσῃ.

— Θὰ πηγαίνω μόνος, εἶπεν ὁ Μῶγk. Διγμπύ,
δὲν ἔχω ἀνάγκην κανένου. Ἐλα, κύριε.

ΙΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ.

Ὁ Ἄθως καὶ ὁ Μῶγk διέβησαν, προχωροῦντες ἀπὸ
τὸ στρατόπεδον πρὸς τὸν Τουτὴ ποταμὸν, τὸ μέρος
ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶχε διαβῇ μετὰ τοὺς ἀλγεῖς ὁ Διγ-

μπύ, ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν Τουῆδ εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἡ θέα τοῦ τόπου τούτου, ἡ θέα τῶν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους γενομένων μεταβολῶν, ἦτον ἱκανὴ νὰ προξενήσῃ μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς λεπτὴν καὶ ζωηρὰν φαντασίαν ὡς τὴν τοῦ Ἄθωνος. Ὁ Ἄθως ἐκύτταζε μόνον τοὺς κατερημωμένους ἐκείνους τόπους· ὁ Μῶγk ἐκύτταζε μόνον τὸν Ἄθωνα· τὸν Ἄθωνα ὅστις, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ποτὲ μὲν ὑψωμένους πρὸς τὸν οὐρανόν, ποτὲ δὲ χαμηλωμένους πρὸς τὴν γῆν, ἤρεύνα, ἐσκέπτετο, ἀνεστάναι.

Ὁ Διγμπύ, τὸν ὁποῖον ἡ τελευταία διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ τόνος μὲ τὸν ὁποῖον ἡ διαταγὴ αὕτη ἐδόθη, εἶχαν ὁπωσοῦν συγκινήσει κατ' ἀρχάς, ὁ Διγμπύ, λέγομεν, ἠκολούθησε τοὺς νυκτερινούς περιηγητὰς ὡς εἰκοσι περίπου βήματα· ἀλλὰ, στραφέντος τοῦ στρατηγοῦ, ὡς ἀποροῦντος διατί δὲν ἐνηργοῦντο αἱ διαταγαὶ του, ὁ ὑπασπιστής ἐνόησεν ὅτι ἦτον ἀδιάκριτος, καὶ ἐμβήκεν εἰς τὴν σκηνὴν του.

Ἰπέθετεν ὁ Διγμπύ ὅτι ὁ στρατηγὸς ᾔθελε νὰ περιέλθῃ ἀγνώριστος τὸ στρατόπεδόν του, καὶ νὰ πληροφορηθῇ ἂν ἐφυλάττετο ἡ ἀπαιτούμενη ἀγρυπνία, κατὰ τὰς ἐπιθεωρήσεις τὰς ὁποίας συνειθίζουσιν νὰ κάμνουν οἱ ἔμπειροι στρατηγοὶ τὴν παραμονὴν ὁριστικῆς μάχης· ἐξήγει δὲ, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, τὴν παρουσίαν τοῦ Ἄθωνος καθὼς ἐξηγεῖ πάντοτε ὁ κατώτερος πᾶν ὅ,τι βλέπει μυστηριώδες εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀνωτέρου του. Ὁ Ἄθως ἠδύνατο νὰ ᾔναι, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Διγμπύ ἔπρεπε μάλιστα νὰ ᾔναι, κατασκόπος τοῦ ὁποίου αἱ πληροφορίες ἐμελλαν νὰ φωτίσουν τὸν στρατηγόν.

Ἀφοῦ ἐπεριπάτησαν δέκα περίπου λεπτά, μεταξύ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν φυλακείων, πυκνουμένων περισσύτερον εἰς τὰ περίξ τοῦ γενικοῦ στρατοπέδου, ὁ Μῶγk ἐμβήκεν εἰς μικρὰν λιθόστρωτον ὁδόν, δικαιουμένην εἰς τρεῖς ἄλλας. Ἡ ἀριστερὰ ἔφερεν εἰς τὸν ποταμόν, ἡ μέση εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Νιουκάστλε διὰ τοῦ βάλτου, ἡ δὲ δεξιὰ διέσχίζε τὰς πρώτας γραμμάς τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μῶγk, τὰς πλησιεστέρας δηλαδή εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Λαμπέρτ. Ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ ἦτον σταθμὸς ἐμπροσθοφυλακῆς, ἀνήκων εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Μῶγk, καὶ ἐπιτηρῶν τὸν ἐχθρόν· ὁ στρατὸς οὗτος συνίστατο ἀπὸ ἐκατὸν πενήντα Σκώτους, οἵτινες εἶχαν περάσει τὸν Τουῆδ κολυμβῶντες, καὶ, ἐν περιπτώσει προσβολῆς, ἔπρεπε ἄλλιν κολυμβῶντες νὰ τὸν περάσουν, καὶ νὰ σημάνουν τὴν ἐφοδὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἦτον γέφυρα, οἱ δὲ στρατιῶται τοῦ Λαμπέρτ δὲν ἦσαν τόσον συνειθισμένοι νὰ κολυμβοῦν, ὥς οἱ στρατιῶται τοῦ Μῶγk, ὁ στρατηγὸς οὗτος δὲν ἐράνετο πολὺ ἀνίσχυρος ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ἐδόθεν τοῦ ποταμοῦ, ὡς πεντακόσια περίπου βήματα ἀπὸ τὸ παλαιὸν μοναστήριον, ἦτον τὸ κατάλοιμα τῶν ἀλίων, ἐν μέσῳ σωροῦ μικρῶν σκηνῶν, τὰς ὁποίας εἶχαν κατασκευάσει οἱ στρατιῶται τῶν πλησιοχώρων φυλῶν, ἔχοντες μεθ' αὐτῶν τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν.

Ὅλον τὸ σύμφυρμα ταῦτο εἰς τὰς ἀκτῶνας τῆς ἐσλήνης παρίστανεν ἐκπληκτικώτατον θέαμα· ἡ σκιά ἐξευγύνιζε καὶ τὰ παραμικρὸν ἀντικείμενον, τὸ δὲ

φῶς, ὁ κόλαξ οὗτος ὁ ἐκλέγων πάντοτε τὴν περιφανεράν ὄψιν τῶν πραγμάτων, εὗρισκεν εἰς τὰ σκουριασμένα τουφέκια τὸ καθαρὸν ἀκόμη μέρος, εἰς τὰ πανία καὶ τὰ ῥάκη τὸ πλεόν λευκὸν καὶ ἀλέρωτον κομμάτιον.

Ὁ Μῶγk ἔφθασε λοιπὸν μὲ τὸν Ἄθωνα, διαβαίνων τὸν μελαγχολικὸν τοῦτον τόπον, φωτιζόμενον ἀπὸ λάμψιν διπλὴν, τὴν λάμψιν τὴν ἀργυροειδῆ τῆς σελήνης, καὶ τὴν κοκκινωπὴν λάμψιν τῶν ἐπὶ τῆς τριόδου ἐτοιμοσθέντων πυρσῶν. Ἐκεῖ ἐστάθη, καὶ, στραφείς πρὸς τὸν συνοδοιπόρου του, εἶπε·

— Γνωρίζεις, κύριε, ἐδῶ τὸν δρόμον σου;

— Στρατιγέ, ἂν ἡ μνήμη δὲν μ' ἀπατᾷ, ἡ μέση λιθόστρωτος ὁδὸς φέρει κατ' εὐθείαν εἰς τὸ μοναστήριον.

— Ἐχεις δίκαιον· ἀλλὰ θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην φωτὸς διὰ τὸ ὑπόγειον.

Καὶ, ταῦτα εἰπὼν, ἐστράφη καὶ εἶδεν εἰς τὰ ὀπίσω.

— Ἄ! εἶπεν, ὁ Διγμπύ, ὡς φαίνεται, μᾶς ἠκολούθησε· τόσῳ καλῆτερα, θὰ μᾶς προμηθεύσῃ ὅ,τι μᾶς χρειάζεται.

— Ναι, στρατιγέ, βλέπω τῷ ὄντι ἐκεῖ πέραν ἄνθρωπον ὅστις πρὸ πολλοῦ μᾶς ἀκολουθεῖ.

— Διγμπύ, ἐφώναζεν ὁ Μῶγk, Διγμπύ, ἔλα, σὲ παρακαλῶ.

Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ὑπακούσῃ, ἡ σκιά ἐκινήθη ὡς ἐκπλαγεῖσα, καὶ, ὀπισθοδρομοῦσα ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ, ἐκυρτώθη καὶ ἔγεινεν ἄφαντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὁδοῦ, διευθυνομένη πρὸς τὸ δοθὲν εἰς τοὺς ἀλίες κατάλυμα.

— Φαίνεται ὅτι δὲν ἦτον ὁ Διγμπύ, εἶπεν ὁ Μῶγk.

Καὶ οἱ δύο ἠκολούθησαν τὴν ἄφαντον γενομένην σκιά. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι πρᾶγμα σπάνιον νὰ περιφέρεται ἄνθρωπος τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς εἰς στρατόπεδον ὅπου κοιμούνται δέκα ἢ δώδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, ὁ Ἄθως καὶ ὁ Μῶγk δὲν ἔδειξαν διὰ τὸ περιστατικὸν τοῦτο πολλὴν ἀνησυχίαν.

— Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ μᾶς χρειάζεται λαμπάς, φανάριον, φῶς ὁποιονδήποτε, ὥστε νὰ βλέπωμεν ποῦ νὰ πατήσωμεν, ἄς ζητήσωμεν τὸ φῶς τοῦτο, εἶπεν ὁ Μῶγk.

— Στρατιγέ, ὁ πρῶτος στρατιώτης τὸν ὁποῖον θ' ἀπαντήσωτεν ἡμπορεῖ νὰ μᾶς φέξῃ.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ Μῶγk, θέλω νὰ ἰδῇ ἂν ὑπῆρχε συνεννόησις κάμμία μεταξύ τοῦ κόμητος τῆς Φέας καὶ τῶν ἀλίων· ὅχι, προτιμῶ καλῆτερα κάνα ἀπὸ τοὺς Γάλλους ἐκείνους τοὺς ναῦτας, οἵτινες ἤλθαν ἀπόψε νὰ μοῦ πωλήσωσιν ὀψάρια. Ἀναχωροῦν αὐτοὶ, καὶ ἀπ' αὐτοὺς τὸ μυστικόν, θὰ φυλαχθῇ καλῆτερα· ἐνῶ, ἂν διαδοθῇ εἰς τὸν σκωτικὸν στρατὸν ἡ φήμη ὅτι εὗρισκονται θησαυροὶ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Νιουκάστλε, οἱ ὀρεινοὶ μοῦ θὰ πιστεύσουν ὅτι ὑπὸ πᾶσαν πλάκα κρύπτεται ἐκκατομύριον, καὶ δὲν θ' ἀφήσουν λίθον ἐπὶ λίθου εἰς τὸ κτίριον.

— Κάμε ὅπως νομίζεις, στρατιγέ, ἀπεκρίθη ὁ Ἄθως μὲ τόνον φωνῆς τόσον φυσικόν, ὥστε ἦτον

προφανές ὅτι, στρατιώτης ἢ ἀλιεύς, τοῦ ἦσαν ἀδιάφοροι, καὶ δὲν ἐδειχνε κάμμιαν προτίμησιν.

Ὁ Μῶγk ἐπλησίασεν εἰς τὸν ὁδὸν ἐκείνην, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἔγεινεν ἄφαντος ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ὁ στρατηγὸς ἐξέλαβεν ὡς τὸν Διγμπύ, καὶ ἀπῆν-
τησε περίπολον ὅστις, διερχόμενος τὰς σκηνάς, διευθύνετο πρὸς τὸ γενικὸν στρατόπεδον· συλληφθεὶς λοιπὸν ὁμοῦ μετὸν σύντροφόν του, ἔδωκε τὸ σύν-
θημα καὶ ἐπέρασε.

Στρατιώτης ἄλλος, ἐξυπνήσας ἀπὸ τὸν θόρυβον, ἀνεστῆκ' εἰς τὴν χλαϊνάν του νὰ ἰδῇ τί ἔστρεχεν.

— Ἐρώτησέ τόν, εἶπεν ὁ Μῶγk πρὸς τὸν Ἄθωνα, ποῦ εἶναι οἱ ἀλιεῖς; διότι, ἂν τὸν ἐρωτήσω ἐγὼ, θὰ μὲ γνωρίσῃ.

Ὁ Ἄθως ἐπλησίασε τὸν στρατιώτην ὅστις τοῦ ἐδείξε τὴν σκηνήν· παρευθὺς ὁ Μῶγk καὶ ὁ Ἄθως διευ-
θύνθησαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ἐφάνη τότε εἰς τὸν στρατηγὸν ὅτι, τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἐπλησίαζε, σκιὰ ὁμοία μ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχεν ἰδεῖ, ἔμβαινε κρυφίως εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην· ἀλλὰ, πλησίασας, ἀνεγνώρισεν ὅτι πρέπει νὰ ἡπατήθῃ, διότι ὅλοι ἐκοιμῶντο σωρευμένοι, καὶ εἶδε βραχίονας καὶ σκέλη ἀνάκατα.

Ὁ Ἄθως, φοβούμενος μήπως ὁ στρατηγὸς τὸν ὑποπτεύσῃ ὡς συνεννοούμενον μετὰ κανένα τῶν ὁμοε-
θῶν του, ἔμεινεν ἔξω τῆς σκηνῆς.

— Αἱ! εἶπεν ὁ Μῶγk γαλλιστὶ, ἐξυπνήσατε.

Δύω ἢ τρεῖς ἀπὸ τοὺς κοιμωμένους ἐσηκώθησαν.

— Ἐχω ἀνάγκην νὰ μοῦ φέξῃ κανεὶς ἀπὸ σᾶς, εἶπεν ὁ Μῶγk.

Ὅλοι ἐκινήθησαν, οἱ μὲν ἀνασηκωθέντες, οἱ δὲ σηκωθέντες ὀλωσδιόλου. Ὁ ἀρχηγὸς εἶχε σηκωθῇ πρῶτος.

— Ὅ,τι ὀρίζεις, ἐνδοξότατε, εἶπε μετὰ φωνὴν ἥτις ἔκαμε τὸν Ἄθωνα ν' ἀνασηκωθῇ, ποῦ ἔχομεν νὰ πηγαίνωμεν;

— Τώρα τὸ βλέπεις; φανόν! πηγαίνωμεν, γρήγορα!

— Μάλιστα, Ἐνδοξότατε, ὀρίζεις νὰ σὲ συνοδεύσω ἐγὼ ὁ ἴδιος;

— Σὺ ἢ ἄλλος, ἀδιάφορον φθάνει κάποιος ἀπὸ σᾶς νὰ μοῦ φέξῃ.

— Ἀπορίας ἄξιον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἄθως, τί παραξένον φωνὴν ἔχει αὐτὸς ὁ ἀλιεὺς.

— Φῶς, παιδίκα! ἐφώναζεν ὁ ἀλιεὺς· ἔλατε, γρήγορα!

Ἐπειτα, ἀπευθυνόμενος σιγαλὰ πρὸς ἕνα τῶν συν-
τρόφων του, ὅστις ἦτον πλησιέστερος·

— Φέξε σὺ, Μεννεβίλ, εἶπε, καὶ νὰ ἦσαι ἑτοιμος εἰς ὅλα.

Εἰς τῶν ἀλιέων ἐκτύπησε τὸν πυροδόλον εἰς τὸ στεγνάριον, καὶ μετὰ τὴν ἴσκαν καὶ τὸ θειαφοκέριον ἀνάψεν τὸ φανάριον.

Τὸ φῶς διεγύθη ἀμέσως εἰς τὴν σκηνήν.

— Εἴσαι ἑτοιμος, κύριε; εἶπεν ὁ Μῶγk πρὸς τὸν Ἄθωνα, ὅστις ἔστρεφεν εἰς τὰ ὀπίσω τὸ πρόσωπόν του νὰ μὴν ἐκτεθῇ εἰς τὸ φῶς.

— Μάλιστα, στρατηγέ, ἀπεκρίθη.

— Αἱ! ὁ εὐγενὴς ὁ Γάλλος! εἶπε σιγαλὰ ὁ ἀρχι-
γὸς τῶν ἀλιέων. Διάβολε! ἔκαμα καλὰ νὰ σ' ἐπι-

φορτίσω τὸ ἔργον τοῦτο, Μεννεβίλ, διότι ἐμεῖς θὰ μ' ἐγνώριζε. Φέξε! φέξε!

Ὁ διάλογος οὗτος ἐγένετο εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς, καὶ τόσον σιγαλὰ, ὥστε ὁ Μῶγk δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀκούσῃ οὔτε συλλαβὴν, συνδιαλεγόμενος μάλιστα τότε μετὰ τὸν Ἄθωνα.

Ὁ Μεννεβίλ εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο ἡτοιμάζετο, ἢ μᾶλλον ἐλάμβανε τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ του.

— Αἱ! λοιπὸν; εἶπεν ὁ Μῶγk.

— Ἐτοιμος εἰμαι, στρατηγέ μου, εἶπεν ὁ ἀλιεὺς.

Ὁ Μῶγk, ὁ Ἄθως καὶ ὁ ἀλιεὺς ἄφησαν τὴν σκηνήν.

— Ἦτον ἀδύνατον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἄθως, τί ἀλλόκοτος φαντασία μοῦ ἦλθεν εἰς τὴν κεφαλὴν!

— Πήγαυε ἐμπρός, ἀκολούθει τὸν δρόμον τῆς μέσης, καὶ τέντονε τὰ σκέλη σου, εἶπεν ὁ Μῶγk πρὸς τὸν ἀλιέα.

Δὲν εἶχαν ἀκόμη κάμει εἴκοσι βήματα, ὅταν ἡ αὐτὴ σκιά, ἥτις εἶχε φανῇ ἐμβαίνουσα εἰς τὴν σκηνήν, ἐξήρχετο, ἐσύρετο καταγῆς μέχρι τῶν πασσάλων, καὶ, προστατευομένη ἀπὸ τὸ περιστοιχίζον τὴν ὁδὸν ἀνδρῶν, ἐπαρτήρει μετὰ περιέργειαν τὴν πορείαν τοῦ στρατηγοῦ.

Καὶ οἱ τρεῖς ἐθάθησαν εἰς τὴν ὁμίλησιν. Ἐπροχώ-
ρουν πρὸς τὸ μοναστήριον τῆς Νιουκάστας, τοῦ ὁποίου ἐφάνιντο ἤδη οἱ λευκοὶ λίθοι ὡς μνημῆματα.

Ἀφοῦ ἐστάθησαν ὀλίγα δευτέρᾳ λεπτᾷ ὑπὸ τὸ πρόθυρον, ἐμβῆκαν εἰς τὰ ἐνδοτέρᾳ. Ἡ θύρα ἦτον συντριμμένη δι' ἀξίνης· φυλακὴ τεσσάρων ἀνδρῶν ἐκοιμάτο ἀσφαλῶς εἰς γωνίαν τινα, τόσον ἦσαν βέ-
βαιαι ὅτι ἐφοδὸς δὲν ἠδύνατο νὰ γείνῃ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο.

— Δὲν σὲ πειράζουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; εἶπεν ὁ Μῶγk πρὸς τὸν Ἄθωνα.

— Ἀπ' ἐναντίας, κύριε, θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ κυ-
λίσωμεν τὰ βαρέλια, ἂν τὸ συγχωρῇ ἡ Ἐξοχό-
της σου.

— Ἐχεις δίκαιον.

Οἱ φύλακες ἐκείνοι, ἂν καὶ κοιμώμενοι, ἐξύπνησαν μολαταῦτα ἀπὸ τὰ πρῶτα πατήματα τῶν δύο περιηγητῶν, ἐν μέσῳ τῶν βάτων καὶ τῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα ἐσκέπαζαν τὸ πρόθυρον. Ὁ Μῶγk ἔδωκε τὸ σύνθημα, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὰ ἐνδοτέρᾳ τοῦ μονα-
στηρίου, προηγουμένου πάντοτε τοῦ φωτός. Ἐβά-
διζε τελευταίος, ἐπιτηρῶν καὶ τὸ παραμικρὸν κίνημα τοῦ Ἄθωνος, κρατῶν τὸ ἐγχειρίδιον γυμνὸν εἰς τὴν χειρὶδα, καὶ ἑτοιμος ὦν νὰ τὸ ἐμψέξῃ εἰς τὰ νεφρά τοῦ εὐγενοῦς τούτου ἂν τὸν ἐβλεπε νὰ κάμῃ κίνημα ὑποπτον. Ἀλλ' ὁ Ἄθως, μετὰ βῆμα σταθερὸν καὶ ἀκλό-
νητον, διῆλθε τὰς στοὰς καὶ τὰς αὐλὰς ἐκεῖνας.

Οὔτε θύρα, οὔτε παραθυρον ἐσώζετο εἰς τὸ κτί-
ριον τοῦτο. Αἱ θύραι εἶχαν κατὰ μερικαὶ εἰς τὸν τόπον, καὶ οἱ ἀνθρωπῆδες ἐφάνιντο ὁδοντοστοὶ ἀκόμη ἀπὸ τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον εἶχε σβεσθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀδυνατοῦν ἀναμειβόλως νὰ δαγκάσῃ μέχρι τέλους τοὺς σερροὺς ἐκείνους δρυίνους ἀρμούς, καρφωμένους μετὰ σιδηρᾷ καρφίᾳ. Τῶν δὲ παραθύρων ὅλα τὰ ὑαλῖα εἶχαν συντριφθῇ, καὶ ἐφάνιντο φεύγοντες ἀπὸ τὰς τρύπας οἱ νυκτικόρακες, τρομάξαντες τοῦ φωτός τὴν λάμψιν. Συγχρόνως, γιγαντώδεις νυκτερίδες ἀρχισαν νὰ δια-

γράφουν περί τούς δύο ὀχληρούς ξένους τούς μεγάλους καί σιωπηλούς κύκλους των, ἐνῶ, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν λιθίνων τοίχων διαδοθὲν φῶς, ἐφαίνετο ὑποτρέμουσα ἡ σκιά των. Τὸ θέαμα τοῦτο ἦτον ἐνθαῤῥυντικὸν εἰς τούς ὀρθῶς συλλογίζομένους· καὶ ὁ Μῶγκ ἐσυμπέρανεν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄνθρωπος εἰς τὸ μοναστήριον, ἀφοῦ τὰ ἄγρια ἐκεῖνα ζῶα εὕρισκοντο ἀκόμη, καὶ ἔφευγαν αὐτῶν ἐρχομένων.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν τὰ ἐρείπια, καὶ ἐξερρίζωσαν πολλοὺς κισσοὺς, ὄντας ἐκεῖ ὡς φύλακας τῆς ἐρημίας ἐκείνης, ὁ Ἄθως ἐφθασεν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν μεγάλην αἰθουσαν ὑπόγειον, τοῦ ὁποῖου ἡ εἰσοδος ἐκοινώνει μὲ τὴν ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ ἐστάθη.

— Ἦλθαμεν, στρατηγέ, εἶπεν.

— Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ πλάξ;

— Ναί.

— Τῷ ὄντι, βλέπω τὸν κρίκον· ἀλλ' ὁ κρίκος εἶναι κολλημένος εἰς τὴν πλάξ.

— Μᾶς χρειάζεται μοχλός.

— Εὐκολὸν νὰ τὸν εὕρωμεν.

Κυττάζοντες ὁλόγυρα, ὁ Ἄθως καὶ ὁ Μῶγκ εἶδαν μικρὰν μελίαν τριῶν δακτύλων διαμέτρου, ἥτις εἶχε βλαστήσει εἰς μίαν τῶν γωνιῶν τοῦ τοίχου, ἀναβαίνουσα μέχρι τοῦ παραθύρου, τὸ ὁποῖον εἶχαν σκεπᾶσει οἱ κλάδοι τῆς.

— ἔχεις μαχαίριον; εἶπεν ὁ Μῶγκ πρὸς τὸν Ἀλῆα.

— Μάλιστα, κύριε.

— Κόψε λοιπὸν τὸ δένδρον τοῦτο.

Ὁ Ἀλῆς ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἔχει χωρὶς νὰ σπᾶσθ τὸ μαχαίριον.

Ἀφοῦ τὸ ξύλον ἐκόπη, καὶ ἐπελεκτήθη ὡς μοχλός, οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐμβήκαν εἰς τὸ ὑπόγειον.

— Μείνε σύ ἐκεῖ, εἶπεν ὁ Μῶγκ πρὸς τὸν Ἀλῆα, δείξας γωνίαν τινὰ τοῦ υπογείου· ἔχομεν νὰ ἐβγάλωμεν πυρίτιδα, καὶ τὸ φανάριον εἶναι ἐπικίνδυνον.

Ὁ Ἀλῆς ὡπισθοδρόμησεν ὡς κυριευθὺς ἀπὸ φόβου, καὶ ἐφύλαξεν ἀκριβῶς τὴν προσδιορισθεῖσαν εἰς αὐτὸν θέσιν, ἐνῶ ὁ Μῶγκ καὶ ὁ Ἄθως ἐγύριζαν ὀπισθεν κίονος, εἰς τὴν βάσιν τοῦ ὁποῖου ἐμβαινε διὰ μικρᾶς ὅπῃς ἀκτὶς φωτός, ἀντανακλωμένη κυρίως ἀπὸ τὸν λίθον τὸν ὁποῖον ὁ κόμης τῆς Φέρας ἤρχετο μακρόθεν νὰ ζητήσῃ.

— Ἐφθάσαμεν, εἶπεν ὁ Ἄθως δακτυλοδεικτῶν εἰς τὸν στρατηγὸν τὴν λατινικὴν ἐπιγραφὴν.

— Ναί, εἶπεν ὁ Μῶγκ.

Ἐπειτα, θέλων ν' ἀφήσῃ ἀκόμη εἰς τὸν Γάλλον μέσον ὑπεκφυγῆς, ἠκολούθησε.

— Δὲν παρατηρεῖς ὅτι ἐμβήκαν ἄνθρωποι εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦτο, καὶ ὅτι πολλοὶ ἀνδριάντες εἶναι συντριμμένοι;

— Μυλὸρδ, ἤκουσες βέβαια νὰ λέγουν ὅτι τὸ θρησκευτικὸν σέβας τῶν Σκώτων σας παραδίδει εἰς τὴν φύλαξιν τῶν ἀνδριάντων τῶν νεκρῶν ὅσα πολυτιμα πρᾶγματα εἶχαν εἰς τὴν ζωὴν των. Οἱ στρατιῶται λοιπὸν ἐστοχάσθησαν βέβαια ὅτι, ὑπὸ τοὺς φυλοβάτας τῶν κοσμοῦντων τοὺς περισσοτέρους τῶν τάφων τούτων ἀνδριάντων, ἐκρύπτετο θησαυρός. Ἐσύντριψαν λοιπὸν καὶ στυλοβάτας καὶ ἀνδριάντας· ἀλλ' ὁ τάφος τοῦ σεβασμίου τούτου ἱερέως, πρὸς τὸν

ὁποῖον ἡμεῖς διευθυνόμεθα, δὲν διακρίνεται διὰ κἀνεὸς μνημείου. Εἶναι ἀπλοῦς· καὶ ἔπειτα, ἐπροστατεύθη πάντοτε ἀπὸ τὸν δεισιδαίμονα φόβον τὸν ὁποῖον οἱ καθαρισταὶ σας ἡσθάνθησαν πάντοτε πρὸς τὴν ἱεροσυλίαν· οὕτε κομμάτιον τοῦ κτίσματος τοῦ τάφου τούτου δὲν ἀπεσπάσθη.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Μῶγκ.

Ὁ Ἄθως ἐσήκωσε τὸν μοχλόν.

— Θέλεις νὰ σὲ βοηθήσω; εἶπεν ὁ Μῶγκ.

— Εὐχαριστῶ, μυλὸρδ, δὲν θέλω νὰ θέσῃς ἡ Ἐξοχότης Σου τὴν χεῖρα εἰς ἔργον, τοῦ ὁποῖου ἴσως δὲν θὰ ἤθελες ν' ἀναλάβῃς τὴν εὐθύνην ἂν ἐγνώριζες τὰς πιθανὰς συνεπειάς.

Ὁ Μῶγκ ὕψωσε τὴν κεφαλὴν.

— Τί ἐννοεῖς μὲ τοῦτο, κύριε; ἠρώτησεν.

— Ἐννοῶ ... Πλὴν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ...

— Πρόσμενε, εἶπεν ὁ Μῶγκ, καταλαμβάνω διατὶ φοβεῖσαι, καὶ θέλω νὰ δοκιμᾶσω.

Ὁ Μῶγκ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἀλῆα, τοῦ ὁποῖου ἐφαίνετο ὁλόκληρος ἡ κατατομὴ εἰς τὸ φῶς τοῦ φαναρίου.

— Come here, friend, εἶπε μὲ τόνον προστακτικόν.

Ὁ Ἀλῆς δὲν ἐκινήθη.

— Καλὰ, ἠκολούθησε, δὲν ἐννοεῖ τὴν ἀγγλικήν. Ἀλῆε λοιπὸν ἀγγλιστὶ, ἂν ἀγαπᾷς, κύριε.

— Μυλὸρδ, ἀπεκρίθη ὁ Ἄθως, εἶδα πολλάκις ἀνθρώπους, εἰς περιστάσεις τινάς, ἐξουσιάζοντας τόσον τὸν ἑαυτὸν των, ὥστε δὲν ἀποκρίνονται ποσῶς ὅταν ἄλλος τοὺς ἐρωτᾷ εἰς γλώσσᾳ τὴν ὁποίαν καταλαμβάνουν. Ὁ Ἀλῆς ἴσως εἶναι σοφώτερος παρότι νομίζομεν. Ἀπομάκρυνε τὸν, μυλὸρδ, σὲ παρακαλῶ.

— Βέβαια, ἐστοχάσθη ὁ Μῶγκ, ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ἔχη μόνον εἰς τὸ ὑπόγειον. Δὲν πειράζει· ἂς προχωρήσωμεν ἕως τὸ τέλος· ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος, καὶ εἴμεθα μόνοι.

— Φίλε μου, εἶπεν ὁ Μῶγκ πρὸς τὸν Ἀλῆα, ἀνάβα τὴν κλίμακα ταύτην τὴν ὁποίαν κατέβημεν, καὶ πρόσεχε μὴ ἔλθῃ κἀνεὶς καὶ μᾶς συγχύσῃ.

Ὁ στρατιώτης ἐκινήθη, θέλων νὰ ὑπακούσῃ.

— Ἄφες τὸ φανάριον, εἶπεν ὁ Μῶγκ, διότι ἡμπορεῖ νὰ φανερώσῃ τὴν παρουσίαν σου, καὶ νὰ σύρῃ ἐπάνω σου κάμμιαν σφαῖραν τουφεκίου.

Ὁ Ἀλῆς ἔδειξε ὅτι ἐκτιμᾷ τὴν συμβουλὴν ταύτην, ἀπέθεσε καταγῆς τὸ φανάριον, καὶ ἔγεινεν ἄφαντος ὑπὸ τὴν καμάραν τῆς κλίμακος.

Ὁ Μῶγκ ἐπῆγε καὶ ἐπῆρε τὸ φανάριον, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὴν βάσιν τοῦ κίονος.

— Αἱ! λοιπὸν, εἶπε, νὰ ξῖναι, λέγεις, κρυμμένα χρήματα εἰς τὸν τάφον τούτον;

— Ναί, μυλὸρδ, καὶ εἰς πέντε λεπτὰ δὲν θ' ἀμφιβάλλῃς πλέον.

Εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὁ Ἄθως ἠκολούθει κτυπῶν μὲ βίαν τὸν γύψον, ὅστις ἐσχίζετο καὶ ἀνοιγεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ μοχλοῦ. Εἰς τὸ χάσμα ἐκεῖνο ὁ Ἄθως ἐμβασε τὴν σφῆναν, καὶ μετ' ὀλίγον, κομμάτια ὁλόκληρα γύψου ἐνέδωκαν, ἀνασηκωθέντα ὡς πλάκες σφαιροειδεῖς. Τότε ὁ κόμης τῆς Φέρας, πιάνων τὰς πέτρας, τὰς ἀπεμάκρυνε μὲ τιναγμοὺς σφοδροῦς, τῶν

ὁποῖον ἐπιδεκτικὰς δὲν ἠδύνατο κάνεις νὰ πιστεύσῃ χειρας τόσοσιν λεπτάς ὡς τὰς ἐδικὰς του.

— Μυλόρδ, εἶπεν ὁ Ἄθως, ἰδοὺ τὸ κτίσμα περὶ τοῦ ὁποῖου ἀνέφερα εἰς τὴν Ἐξοχότητά Σου.

— Ναί, πλὴν δὲν βλέπω ἀκόμη τὰ βαρέλια, εἶπεν ὁ Μώγκ.

— Ἄν εἶχα μαχαίριον, εἶπεν ὁ Ἄθως κυττάζων ὁλόγυρά του, θὰ τὰ ἐβλεπες γρηγορώτερα, κύριε. Κατὰ δυστυχίαν, τὸ ἐλησμόνησα εἰς τὴν σκηνὴν τῆς Ἐξοχότητός Σου.

— Θὰ σοῦ ἐπρόσφερα τὸ ἐδικόν μου, εἶπεν ὁ Μώγκ, ἀλλὰ τὸ σιδήρον του μοῦ φαίνεται πολὺ ἀδύνατον διὰ τοιαύτην ἐργασίαν.

Ὁ Ἄθως ἐδειξεν ὅτι ἐξήτει περὶ αὐτὸν πράγματι τι ὁποιοιδήποτε ἀντὶ τοῦ εἰρημένου ὅπλου.

Ὁ Μώγκ ἐβλεπε προσεκτικῶς ὅλα τὰ κινήματα τῶν χειρῶν του, ὅλας τὰς ἐκφράσεις τῶν βλεμμάτων του.

— Διατί δὲν ζητεῖς τὸ μαχαίριον τοῦ ἀλιέως; εἶπεν ὁ Μώγκ· αὐτὸς εἶχε μαχαίριον.

— Ἄ! ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ἄθως, διότι μὲ αὐτὸ ἐκοψέ τὸ δένδρον.

Καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν κλίμακα.

— Φίλε μου, εἶπε πρὸς τὸν ἀλιέα, ῥίψε μου τὸ μαχαίριόν σου, σὲ παρακαλῶ, διότι μοῦ χρειάζεται.

Ὁ κρότος τοῦ πεσόντος ὅπλου ἀντήχησεν εἰς τὰς βαθυΐδας τῆς κλίμακος.

— Λάβε, εἶπεν ὁ Μώγκ, εἶναι ἐργαλεῖον στερεόν, καθὼς εἶδα, καὶ ἀπὸ τὸ ὅποιον χεῖρ σταθερὰ ἤμπορεῖ νὰ ὠφελῇ.

Ὁ Ἄθως ἐφάνη ὅτι ἀπέδιδεν εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Μώγκ τὴν φυσικὴν μόνον καὶ ἀπλὴν σημασίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῇ καὶ νὰ ἐννοηθῇ. Δὲν ἐπαρτήρησεν οὔτε, ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἐδειξε πῶς παρατηρεῖ, ὅτι, ὅταν ἐπανῆλθε πλησίον εἰς τὸν Μώγκ, ὁ Μώγκ ἀπεμακρύνθη φέρων τὴν ἀριστεράν χειρά του εἰς τὴν λαβὴν τοῦ πιστολίου του, εἰς δὲ τὴν δεξιάν κρατῶν τὸ ἐγχειρίδιον. Ἄρχισε λοιπὸν τὸ ἔργον του, ἔχων τὰ νῶτα γυρισμένα πρὸς τὸν Μώγκ, καὶ ἐκθέτων εἰς αὐτὸν τὴν ζωὴν του χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ὑπερασπισθῇ. Τότε, ἐκτύπησε δι' ὀλίγα δεύτερα λεπτὰ μὲ τόσῃ ἐπιδεξιότητά καὶ ἀκριβείαν τὸν γύψον, ὥστε τὸν ἐχώρισεν εἰς δύο μέρη, καὶ τότε ὁ Μώγκ εἶδε δύο βαρέλια κείμενα κατὰ σειρὰν, τὰ ὅποια τὸ ἴδιον βάρος των ἐκράτει ἀκίνητα εἰς τὸ γύψινον τύλιγμά των.

— Μυλόρδ, εἶπεν ὁ Ἄθως, βλέπεις ὅτι τὸ προκίσθημά μου δὲν μὲ ἠπάτησε.

— Ναί, κύριε, εἶπεν ὁ Μώγκ, καὶ πιστεύω ἀναμφιβόλως ὅτι εἶσαι εὐχαριστημένος· δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Βεβαίως, ἡ γένησις τῶν χρημάτων τούτων θὰ μ' ἐθλίβε κατακαρδὰ· ἀλλ' ἤμουν βέβαιος ὅτι ὁ Θεὸς, ὁ προστατεύων πάντοτε τὸν δίκαιον ἀγῶνα, δὲν θὰ ἐσυγχώρει νὰ τραπῇ εἰς χρῆσιν ἄλλην τὸ χρυσίον τοῦτο, τὸ ὅποιον μέλλει νὰ τὸν ἀναδείξῃ θριαμβεύοντα.

— Εἶσαι, μὰ τὴν τιμὴν μου, μυστηριώδης ἄνθρωπος καὶ κατὰ τοὺς λόγους καὶ κατὰ τὰ ἔργα, κύριε, εἶπεν ὁ Μώγκ. Πρὸ ὀλίγου, δὲν σ' ἐνόησα

σχεδὸν ὅταν μοῦ εἶπες ὅτι δὲν ἤθελες νὰ ῥίψῃς ἐπάνω μου τὴν εὐθύνην τοῦ ἐπιχειρουμένου ἔργου.

— Εἶχα δίκαιον νὰ τὸ εἰπῶ, μυλόρδ.

— Καὶ ἰδοὺ τώρα πάλιν, λαλεῖς περὶ δικαίου ἀγῶνος. Τί ἐννοεῖς μὲ τὰς λέξεις ταύτας, δικαίος ἀγῶν; Ἀγωνιζόμεθα τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὴν Ἀγγλίαν πέντε ἢ ἑξ ἀγῶνας, καὶ καθεὶς θεωρεῖ τὸν ἐδικόν του ὅχι μόνον ὡς δίκαιον, ἀλλ' ὡς τὸν δικαιότερον πάντων. Σὺ δὲ, ποῖον ἀγῶνα ἀγωνίζεσαι, κύριε; Λάλει μὲ θάρρος, νὰ ἰδοῦμεν ἂν, εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι θεωρεῖς πολλοῦ λόγου ἄξιον, ἤμεθα τῆς αὐτῆς γνώμης.

Ὁ Ἄθως προσήλωσεν εἰς τὸν Μώγκ ἐν τῶν βαθέων ἐκείνων βλεμμάτων, τὰ ὅποια φαίνεται ὅτι προκαλοῦν ἐκείνον πρὸς τὸν ὅποιον ἀπευθύνονται νὰ κρύψῃ, ἂν ἤμπορῇ, ἕνα καὶ μόνον ἀπὸ τοὺς στοχασμούς του· ἔπειτα, ἐβγάζων τὸν πλόν του, ἄρχισε μὲ φωνὴν ἐπίσημον, ἐνῶ ὁ ἀκούων αὐτὸν στρατηγός, φέρων τὴν μακρὰν καὶ νευρώδη χεῖρά του εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἐσκέπαζε δι' αὐτῆς τὸν μύστακα καὶ τὰ γένειά του, ὁ δὲ σύννους καὶ μελαγχολικὸς ὀφθαλμός του ἐπεριπλανᾶτο εἰς τὰ βάθη τοῦ ὑπογείου.

IB.

ΚΑΡΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΥΣ.

— Μυλόρδ, εἶπεν ὁ κόμης τῆς Φέρας, εἶσαι Ἄγγλος εὐγενῆς, εἰλικρινῆς ἄνθρωπος· λαλεῖς πρὸς Γάλλον εὐγενῆ, πρὸς ἄνθρωπον ἐπίσης ἄδολον. Τὸ χρυσίον τὸ περιεχόμενον εἰς τὰ δύο ταῦτα βαρέλια, σοῦ εἶπα ὅτι ἦτον ἐδικόν μου· ἔσφαλα. Εἶναι τὸ πρῶτον ψεύδος τὸ ὅποιον εἶπα εἰς τὴν ζωὴν μου· ψεύδος ὅμως στιγμιαῖον. Τὸ χρυσίον τοῦτο εἶναι τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Β', ἐξορισθέντος ἀπὸ τὴν πατρίδα του, διωχθέντος ἀπὸ τὰ ἀνάκτορά του, ὀρφανοῦ συγχρόνως ἀπὸ πατέρα καὶ ἀπὸ θρόνον, καὶ γενομένου ὅλων τῶν ἀγαθῶν, ὡς καὶ αὐτῆς ἀκόμῃ τῆς θλιβεραῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ φιλήσῃ γονυπετῶς τὸν λίθον ἐκείνον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ χεῖρ τῶν φονέων του ἔγραψε τὴν ἀπλὴν ταύτην ἐπιγραφὴν, ἥτις θὰ φωνάζῃ αἰωνίως κατ' αὐτῶν ἐκδίκησιν.

« Ἐνταῦθα κεῖται ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Α' ».

Ὁ Μώγκ ἐκτιρίνισεν ἐλαφρὰ, καὶ ῥίγος ἀνεπαίσθητον ἐρρύτιδωσε τὸ μέτωπον καὶ ἀνέρωθε τὸν ὑπόλευκον μύστακά του.

— Ἐγὼ, ἠκολούθησεν ὁ Ἄθως, ἐγὼ ὁ κόμης τῆς Φέρας, ὁ μόνος, ὁ τελευταῖος μείνας πιστὸς εἰς τὸν δυστυχῆ καὶ ἐγκαταλειμμένον τοῦτον ἡγεμόνα, τοῦ ἐπρότεινα νὰ εἴθω νὰ εὕρω τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐξαρτᾶται σήμερον ἡ τύχη τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἦλθα καὶ ἐτέθην ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ἀνδρός τούτου, καὶ ἤδη εὐρίσκομαι γυμνὸς καὶ ἀπλὸς εἰς χεῖράς του, λέγων πρὸς αὐτόν.

Μυλόρδ, ἐδῶ εἶναι τὸ τελευταῖον καταφύγιον ἡγεμόνος, τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἔκαμε κύριόν σου, καὶ ἡ γέννησίς του ἀνέδειξε βασιλέα σου· ἀπὸ σέ, μόνον ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ζωὴ του καὶ τὸ μέλλον του. Θέλεις νὰ μεταχειρισθῇς τὰ χρήματα ταῦτα πρὸς ἀνακούφισιν τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τὰ κακὰ τῆς ἀναρχίας, δηλαδὴ

θέλεις νὰ βοηθήσῃς, ἢ, ἂν δὲν βοηθήσῃς, τοῦλάχιστον νὰ μὴ ἐμποδίσῃς ἐνεργοῦντα, τὸν βασιλεῆ Κάρολον τὸν Β΄; Εἶσαι κύριος, εἶσαι βασιλεὺς, κύριος καὶ βασιλεὺς παντοδύναμος, διότι ἡ τύχη καταστρέφει ἐνίοτε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ χρόνου. Εἶμαι μόνος μαζί σου, μυλόρδ· ἂν ἡ ἐπιτυχία σὲ τρομάξῃ, συμμεριζομένη μετ' ἄλλον, ἂν ἡ ἐνοχλή μου σ' ἐνοχλῇ, εἶσαι ὥπλισμένος, μυλόρδ, καὶ ἰδοὺ τάφος ἑτοιμος· ἂν ἀπ' ἐναντίας ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ ἀγῶνος τὸν ὁποῖον ἀνεδέχθῃς σ' ἐκδραχεύῃ, ἂν ἦσαι ὅ, τι φαίνεσαι πῶς εἶσαι, ἂν ἡ χεὶρ σου, εἰς ὅλα ὅσα ἐπιχειρεῖ, ὑπακούῃ εἰς τὸν νοῦν σου, ὁ δὲ νοῦς σου εἰς τὴν καρδίαν σου, ἰδοὺ τὸ μέσον νὰ καταστρέψῃς διαπαντός τὰς ἐλπίδας τοῦ ἐχθροῦ σου Κάρολου τοῦ Στουάρτου. Φόβους καὶ τότε τὸν ὁποῖον ἔχεις ἐμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν σου ἄνδρα, διότι ὁ ἀνὴρ οὗτος δὲν ἐπιστρέφει πρὸς ἐκείνον ὅστις τὸν ἀπέστειλε, χωρὶς νὰ φέρῃ πρὸς αὐτὸν τὴν παρακαταθήκην τὴν ὁποίαν τοῦ ἐνεπιστεύθῃ ὁ πατήρ του Κάρλος ὁ Α΄, καὶ φύλαξέ τὸ χρυσίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν παράτασιν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Κατὰ δυστυχίαν, μυλόρδ, τοιαύτη εἶναι ἡ εἰμαρμένη τοῦ ἀτυχοῦς τούτου ἡγεμόνος. Πρέπει ἢ νὰ διαφθεῖρῃ ἢ νὰ φονεῖται, διότι ὅλα τοῦ ἐναντιόνονται, ὅλα τὸν ἀποθού, παντοῦ ἐχθροὺς εὐρίσκει, καὶ μολταῦτα φέρει τὸν τύπον τῆς θείας σφραγίδος, καὶ πρέπει, ἂν δὲν θέλῃ νὰ ψεύσῃ τὸ αἷμά του, ἢ ν' ἀναβῇ πάλιν εἰς τὸν θρόνον του, ἢ ν' ἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος.

Μυλόρδ, μετ' ἤκουσες. Εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον παρὰ τὸν ἐνδοξον ἄνδρα ὅστις μ' ἀκροάζεται, θὰ ἔλεγα· Μυλόρδ, εἶσαι πτωχός· μυλόρδ, ὁ βασιλεὺς σοῦ προσφέρει τὸ ἑκατομύριον τοῦτο ὡς ἀβράβωνα μεγίστου συναλλάγματος· λάβε το, καὶ ὑπηρετεῖς τὸν Β' Κάρολον καθὼς ἐγὼ ὑπηρετήσα Κάρολον τὸν Α', καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Θεός, ὅστις μᾶς ἀκούει, ὅστις μᾶς βλέπει, ὅστις ἀναγινώσκει μόνος εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας σου, ὅπου δὲν εἰσχωροῦν τὰ ἀνθρώπινα βλέμματα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Θεός θὰ σοῦ δώσῃ εὐτυχισμένην αἰώνιον ζωὴν μετ' εὐτυχισμένον θάνατον. Ἀλλ' εἰς τὸν στρατηγὸν Μῶγκ, ἀλλ' εἰς τὸν ἐνδοξον ἄνδρα, τοῦ ὁποίου πιστεύω ὅτι κατεμέτρησα τὸ ὕψος, λέγω·

Μυλόρδ, φυλάττεται διὰ σὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν λαῶν καὶ τῶν βασιλείων θέσις ὑπέρολαμπος, δόξα ἀθάνατος, ἀφθαρτος, ἂν μόνος, χωρὶς ἄλλο συμφέρον, παρὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος σου καὶ τὸν θρίαμβον τῆς δικαιοσύνης, γένηται στήριγμα τοῦ βασιλείου σου. Πολλοὶ ἄλλοι ὑπῆρξαν κατακτηταὶ καὶ ἀπαγαγῆς ἐνδοξοί. Σὺ, μυλόρδ, σὺ θὰ εὐχαριστηθῇς νὰ φανῇς ὁ ἐναρετώτερος, ὁ τιμιώτερος, ὁ ἀκεραιώτερος τῶν ἀνθρώπων. Ἀφοῦ κατέχεις στέμμα βασιλικὸν εἰς τὴν χεῖρά σου, ἀντὶ νὰ τὸ θέσῃς εἰς τὸ μέτωπόν σου, τὸ θέτεις εἰς τὴν κεφαλὴν ἐκείνου διὰ τὸν ὁποῖον τὸ στέμμα τοῦτο ἐγενεῖν. Ὡ! μυλόρδ, πράττει τοῦτο, καὶ θ' ἀφήσῃς εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ὄνομα ζηλευτὸν, ὄνομα ἀθάνατον, ὄνομα τὸ ὁποῖον ὃν ἀνθρώπινον δὲν θ' ἀξιώθῃ ποτὲ ν' ἀφήσῃ.

Ὁ Ἄθως ἔπαυσε. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας τοῦ εὐγενοῦς τούτου ξένου, ὁ Μῶγκ δὲν ἔδωκε τὸ παραμικρὸν σημεῖον ἐγκρίσεως ἢ ἀποδοκιμασίας· μόλις μάλιστα, κατὰ τὴν ἐνθερμον ταύτην

ὁμιλίαν, οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐφάνιντο ἐμψυχούμενοι ἀπὸ τοῦ πῦρ ἐκείνου τὸ ἐμφαίνειν τὴν ἀπλήν ἀντίληψιν. Ὁ κόμης τῆς Φέρας τὸν ἐκύτταζε περίλυπος, καὶ, βλέπων τὸ πρόσωπον ἐκείνου σκυθρωπὸν, ἡσθάνθη τὴν ἀθυμίαν εἰσχωροῦσαν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του. Γέλος πάντων, ὁ Μῶγκ ἔδειξεν ὅτι ἐσυγχινήθη, καὶ, διακόπτων τὴν σιωπὴν·

— Κύριε, εἶπε μετ' ὀφθαλμοὺς καὶ σοβαράν, θέλω, ἀποκρινόμενος, νὰ μεταχειρισθῶ τοὺς ἰδίους σου λόγους. Εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον παρὰ σὲ, ἀπόκρισίς μου θὰ ἦτον ἡ ἀποβολή, ἡ φυλακὴ, ἢ ἄλλο τι χειρότερον ἀκόμη, διότι μεταχειρίζεσαι κατ' ἐμοῦ διαφθοράν καὶ βίαν συγχρόνως. Ἀλλ' εἶσαι ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, κύριε, πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν δύναται κἀνεὶς ν' ἀρνηθῇ τὴν ὀφειλομένην προσοχὴν καὶ ὑπόληψιν· εἶσαι γενναῖος, εὐγενής, κύριε· σοῦ τὸ λέγω, καὶ γνωρίζω τοὺς ἀνθρώπους. Πρὸ ὀλίγου μου εἶπες ὅτι ὁ ἀποθανὼν βασιλεὺς σοῦ ἄρρηξε παρακαταθήκην διὰ τὸν υἱόν του· νὰ μὴν ἦσαι εἰς τῶν Ἰάλλων ἐκείνων, οἵτινες ἤκουσα ὅτι ἠθέλησαν ν' ἀρπάσουν τὸν Κάρολον εἰς Χάϊτ-Χάϊ;

— Ναι, μυλόρδ, ἐγὼ εἶμαι ὁ εὐρεθεὶς ὑπὸ τὸ πῆγμα τῆς καταδίκης του τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἀπεκφαλίσθη· ἐγὼ εἶμαι ὅστις, μὴ δυνάμεν νὰ τὸν ἐξαγοράσω, ἐδέχθη εἰς τὸ μέτωπόν μου τὸ αἷμα τοῦ βασιλομάρτυρος, καὶ ἐδέχθη συγχρόνως τὸν τελευταῖον λόγον τοῦ Α' Κάρολου· εἰς ἐμὲ εἶπε **REMEMBER!** καὶ, λέγων **ΕΝΘΥΜΗΣΟΥ,** ἠνίττετο τὸ χρυσίον τοῦτο, τὸ εὐρίσκόμενον εἰς τοὺς πόδας σου, μυλόρδ.

— Ἦκουσα νὰ γίνεταί πολὺς λόγος περὶ σοῦ, κύριε, εἶπεν ὁ Μῶγκ, ἀλλ' εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι σ' ἐξέστημθα ἀπ' ἀρχῆς κατὰ τὴν ἰδίαν μου ἐμπνευσιν, καὶ ὅχι κατὰ τὴν ἐνθύμησίν μου. Θὰ σοῦ δώσω λοιπὸν ἐξηγήσεις, ὁποίας δὲν ἔδωκα εἰς κἀνένα, καὶ θὰ ἰδῇς ὁποῖαν διάκρισιν κάμνω μεταξὺ σοῦ καὶ τῶν ὅσοι ἄλλοι ἕως τώρα μοῦ ἐστάλησαν.

Ὁ Ἄθως ἔκλινε τῆς κεφαλῇν, ἐτοιμαζόμενος ν' ἀπορροφήσῃ προσεκτικῶς τὰς λέξεις αἵτινες ἐπιπταν μία μία ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Μῶγκ, λέξεις σπανίας καὶ πολυτίμους, ὡς δρόσον εἰς τὴν ἔρημον.

— Μοῦ ὁμιλεῖς, εἶπεν ὁ Μῶγκ, περὶ τοῦ βασιλείου Κάρολου τοῦ Β'· ἀλλὰ, σὲ παρακαλῶ, κύριε, εἰπέ μου, τί με μέλει ἐμὲ διὰ τὸ βασιλικὸν τοῦτο φάντασμα; Ἐγὼ ἐγῆρασα εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν, πράγματα τὴν σήμερον τόσον σενῶς ἀλληλένδετα, ὥστε πᾶς ἄνθρωπος πολεμικὸς πρέπει νὰ πολεμῇ δυνάμει τοῦ δικαιώματός του ἢ τῆς φιλοδοξίας του, μετ' ὅσον προσωπικόν, καὶ ὅχι εἰς τὰ τυφλά, ἀκολουθῶν τὸν ἀξιωματικὸν καθὼς εἰς τοὺς κοινούς πολέμους. Ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ τίποτε ἴσως, ἀλλὰ φοβοῦμαι πολὺ. Ἀπὸ τὸν πόλεμον σήμερον ἐξαρτᾶται ἡ ἐλευθερία τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἴσως παντὸς Ἀγγλου. Διατί θέλεις, ἐνῶ εἶμαι ἐλεύθερος εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἐγὼ αὐτὸς διὰ τὸν ἑαυτόν μου ἐπλάσα, νὰ τείνω τὴν χεῖρα εἰς ζυγὸν ξένου; Καὶ ξένος εἶναι δι' ἐμὲ ὁ Κάρλος. ἕως τώρα, ἔκαμε μάχας καὶ τὰς ἔλασεν· εἶναι λοιπὸν κακὸς στρατηγός. Δὲν ἐπέτυχεν εἰς κάμειαν πολιτικὴν διαπραγματεύσιν· εἶναι λοιπὸν κακὸς πολιτικός. Περιφέρει τὸ θέαμα τῆς ἐλευνότητός του εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης· εἶναι λοιπὸν μικροψυχὸς καὶ

ὀλιγοκαρδός. Τίποτε εὐγενές, τίποτε μέγα, τίποτε ἰσχυρὸν δὲν ἐξῆλθεν ἀκόμη ἀπὸ τὸν νοῦν ἐκείνου, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ κυβερνήσῃ ἐν τῶν μεγαλητέρων βασιλείων τοῦ κόσμου. Δὲν γνωρίζω λοιπὸν τὸν Κάρολον τοῦτον εἰμὴ ὑπὸ κακὴν μόνον ἐποψίν, καὶ θέλεις ὥστε ἐγὼ, ἄνθρωπος ὑγιούς φρονήσεως, νὰ γείνω δωρεὰν δούλος πλάσματος κατωτέρου μου καὶ κατὰ τὴν στρατιωτικὴν ἱκανότητα, καὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν φρόνησιν, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ἀξίωμα! Ὁχι, κύριε· ἔταν μεγάλη καὶ εὐγενὲς πράξις μὲ κάμη νὰ ἐκτιμήσω τὸν Κάρολον τοῦτον, ἵσως ἀναγνωρίσω τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐρρίψαμεν τὸν πατέρα, διότι δὲν εἶχε τὰς ἀρετὰς ἐκείνας τὰς ὁποίας ἔως τώρα δὲν ἔχει καὶ ὁ υἱός· ἔως τότε ὅμως, προκειμένου λόγου περὶ δικαιωμάτων, δὲν ἀναγνωρίζω ἄλλα παρὰ τὰ ἐδικὰ μου δικαιώματα. Ἡ ἐπανάστασις μ' ἔκαμε στρατηγόν, τὸ ξίφος μου θὰ μὲ κάμη προσάτην ἂν θέλω. Ἄς δειχθῇ ὁ Κάρολος, ἄς ἐμφανισθῇ, ἄς ἐμβῇ εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὅστις ἀνοίγεται εἰς τὴν εὐφυΐαν· καὶ πρὸ πάντων, ἄς ἐνθυμηθῇ ὅτι ἀνήκει εἰς γενεὰν ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ζητηθοῦν περισσότερα πράγματα παρ' ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην. Ὅθεν, κύριε, ἄς μὴν ὁμιλήσωμεν πλέον· δὲν ἀρνοῦμαι, οὔτε δέχομαι· ἐπιφυλάττομαι, περιμένω.

Ὁ Ἄθως ἤξευρεν ὅτι ὁ Μώγκ εἶχεν ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ τῶν ἀφορώντων τὸν Κάρολον, ὥστε δὲν ἐσύμφερε νὰ προχωρήσῃ περισσότερον εἰς τὴν συζήτησιν. Δὲν ἦτον οὔτε ἡ ὥρα οὔτε ὁ τόπος κατάλληλος.

— Μυλόρδ, εἶπεν, ἄλλο λοιπὸν δὲν μοῦ μένει εἰμὴ νὰ σ' εὐχαριστήσω.

— Νὰ μ' εὐχαριστήσης; Καὶ διατί, κύριε; διότι μ' ἔκρινες ὀρθῶς, καὶ διότι ἐπραξα κατὰ τὴν περὶ ἐμοῦ κρίσιν σου; Ὡ! βέβαια, καὶ ἀξίζει τὸν κόπον. Τὸ χρυσίον αὐτό, τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃς εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον, θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ ὡς δοκιμὴ δι' αὐτόν, ὅταν ἰδῶ πῶς θὰ τὸ μεταχειρισθῇ. Τότε ἀναμφιβόλως θὰ λάβω περὶ αὐτοῦ ἰδέαν τὴν ὁποίαν δὲν ἔχω.

— Ἐν τούτοις δὲν φοβεῖσαι, ἔξοχώτατε, μὴν ἐνοχοποιηθῇς ἀφίνων νὰ σοῦ φύγῃ ποσότης χρηματικὴ προσδωρισμένη νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰ ὅπλα τοῦ ἐχθροῦ σου;

— Τοῦ ἐχθροῦ μου, λέγεις; Ἀ! κύριε, ἐγὼ δὲν ἔχω ἐχθρούς. Ἐγὼ ὑπηρετῶ τὸ κοινοβούλιον, τὸ ὁποῖον μὲ διατάττει νὰ πολεμήσω τὸν στρατηγὸν Λαμπέρτ καὶ τὸν βασιλέα Κάρολον, ἐχθρούς του καὶ ὅχι ἐχθρούς μου. Πολεμῶ λοιπὸν. Ἄν τὸ κοινοβούλιον ἀπ' ἐναντίας μὲ διέταττε ν' ἀναπετάσω ἐορτῆς σημαίας εἰς τὸν λιμένα τοῦ Λονδίνου, νὰ συνάξω τοὺς στρατιώτας εἰς τὸ παράλιον, νὰ ὑποδεχθῶ τὸν βασιλέα Κάρολον τὸν Β';

— Θὰ ὑπάρχουν; ἀνέκραξε περιχαρὴς ὁ Ἄθως.

— Συγχώρησέ με, εἶπεν ὁ Μώγκ χαμογελῶν. Ἐμελλὰ, ἐγὼ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὰς πολιὰς μου τρίχας, — ποῦ εἶχα ἄρᾳ γε τὸν νοῦν μου; — ἔμελλὰ νὰ εἰπῶ νεανικὴν ἀνοησίαν.

— Τότε λοιπὸν δὲν θὰ ὑπάρχουν; εἶπεν ὁ Ἄθως.

— Δὲν λέγω οὔτε τοῦτο, κύριε. Πρὸ πάντων ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος μου. Ὁ Θεός, ὅστις νυδόκησε νὰ μοῦ δώσῃ τὴν δύναμιν, ἠθέλησεν ἀναμφιβόλως νὰ

ἔχω τὴν δύναμιν ταύτην διὰ τὸ κοινὸν καλόν, καὶ μοῦ ἔδωκε συγχρόνως καὶ τὴν διάκρισιν. Ἄν τὸ κοινοβούλιον μὲ διέταττέ τι παρόμοιον, ἔμελλὰ νὰ σκεφθῶ.

Ὁ Ἄθως ἐσκυθρώπασε.

— Φθάνει, εἶπε, τὸ βλέπω. Ἀναμφιβόλως ἡ ἔξοχότης σου δὲν ἔχεις διάθεσιν νὰ βοηθήσῃς τὸν βασιλέα Κάρολον τὸν Β'.

— Μ' ἐξετάζεις πάντοτε, κύριε κόμη. Ἄς σ' ἐξετάσω καὶ ἐγὼ τώρα, ἂν ἀγαπᾷς.

— Κάμε το, κύριε· καὶ ἄμποτε ὁ Θεός νὰ σοῦ ἐμπνεύσῃ τὴν ἰδέαν νὰ μοῦ ἀποκριθῇς μὲ τὴν αὐτὴν εὐλικρίνειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐγὼ θὰ σοῦ ἀποκριθῶ.

— Ὅταν φέρῃς τὸ ἑκατομύριον τοῦτο εἰς τὸν ἡγεμόνα σου, ποίαν συμβουλὴν θὰ τοῦ δώσης;

Ὁ Ἄθως προσήλωσεν εἰς τὸν Μώγκ βλέμμα ὑπερήφανον καὶ εὐτολμον.

— Μυλόρδ, εἶπε, μὲ τὸ ἑκατομύριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἄλλοι θὰ ἐμεταχειρίζοντο ἵσως εἰς διαπραγματεύσεις, θὰ συμβουλευσῶ τὸν βασιλέα νὰ στρατολογήσῃ δύο συντάγματα, νὰ ἐμβῇ διὰ τῆς Σκωτίας τὴν ὁποίαν εἰρήνευσες, νὰ δώσῃ εἰς τὸν λαὸν ὅσας ἐλευθερίας ἡ ἐπανάστασις τοῦ ὑπεσχέθη, καὶ ἀκόμη ὅλας δὲν τὰς ἐφύλαξε. Θὰ τὸν συμβουλευσῶ νὰ κυβερνήσῃ αὐτοπροσώπως τὸν μικρὸν τοῦτον στρατὸν, ὅστις θὰ νῆξανε, μὴν ἀμφιβάλλῃς, καὶ νὰ ἐκτεθῇ εἰς θάνατον μὲ τὴν σημαίαν εἰς τὴν χεῖρα καὶ τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην, λέγων· Ἄγγλοι! ἰδοῦ, τρίτον βασιλέα τῆς γενεᾶς μου φονεύετε· συλλογισθῆτε τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ! »

Ὁ Μώγκ ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσυλλογίσθη ὀλίγας στιγμὰς.

— Ἄν ἐπετύχαιεν, εἶπε, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπίθανον μὲν, ἀλλ' ὄχι ἀδύνατον, διότι τίποτε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν εἶναι ἀδύνατον, τί θὰ τὸν ἐσυμβούλευες;

— Νὰ συλλογισθῇ ὅτι διὰ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ ἔχασε τὸ στέμμα του, ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς καλῆς θελήσεως τῶν ἀνθρώπων τὸ ἐξαναπέκτευσεν.

Εἰρωνικὸν μειδίαμα ἐφάνη εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Μώγκ.

— Κατὰ δυστυχίαν, κύριε, εἶπεν, οἱ βασιλεῖς δὲν εἶναι φίλοι τῶν καλῶν συμβουλῶν.

— Ἄ! μυλόρδ, Κάρολος ὁ Β' δὲν εἶναι βασιλεὺς, ἐπανελάθεν ὁ Ἄθως χαμογελῶν καὶ αὐτός, ἀλλ' εἰς τράπην πολλὰ διαφορετικὸν τοῦ Μώγκ.

— Ἐλα, κύριε κόμη, ἄς ὁμιλήσωμεν μὲ συντομίαν. ... Αὕτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία σου· δὲν εἶναι ἀλήθεια;

Ὁ Ἄθως ἐκλινε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ δώσω διαταγὴν νὰ μεταφέρουν ὅπου θέλεις τὰ δύο βαρέλια. Ποῦ κατοικεῖς, κύριε; εἶπεν ὁ Μώγκ.

— Εἰς μικρὸν τι χωρίον, πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ, ἔξοχώτατε.

— Ὡ! γνωρίζω τὸ χωρίον τοῦτο· συνίσταται ἀπὸ πέντε ἢ ἐξ οἰκίας· δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Μάλιστα. Ἐγὼ λοιπὸν κατοικῶ εἰς τὴν πρώτην τῶν οἰκιῶν τούτων· δύο δικτυοποιοὶ κατοικοῦν μαζί μου, καὶ ἡ λέμβος αὐτῶν μ' ἔφερεν εἰς τὴν ξηράν.

— Ἀλλὰ τὸ ἐδικόν σου πλοῖον, κύριε;

— Τὸ πλοῖόν μου εἶναι ἀγκυροβολημένον ἐν τέταρτον μιλίου μακρὰν τῆς ξηρᾶς καὶ μὲ περιμένεις

— Δὲν σκοπεύεις ὅμως ν' ἀναχωρήσης ἀμέσως;
— Μυλὸρδ, θὰ δοκιμάσω ἄλλην μίαν φορὰν ἀκόμη νὰ καταπείσω τὴν Ἐξοχότητά σου.

— Δὲν θὰ τὸ κατορθώσης, ἐπανελάθεν ὁ Μῶγκ. Συμφέρι ὅμως ν' ἀναχωρήσης ἀπὸ Νιουκάστλε χωρὶς ν' ἀφήσης τὴν παραμικρὰν ὑποφιάντην διαβάσεώς σου, ἥτις νὰ ἤμπορῇ νὰ σε βλάψῃ ἢ νὰ με βλάψῃ. Αὐρίον, οἱ ἀξιωματικοί μου φρονοῦν ὅτι ὁ Λαμπέρτ θὰ με κτυπήσῃ. Ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας ἐγγυῶμαι ὅτι δὲν θὰ σεισθῇ ἀπὸ τὸν τόπον του. Κατ' ἐμὲ, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Ὁ Λαμπέρτ ὀδηγεῖ στρατὸν χωρὶς ἀρχάς ὁμογενεῖς, καὶ στρατὸς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μετ' στοιχεῖα παρόμοια. Ἐγὼ ἐδίδαξα τοὺς στρατιώτας μου νὰ καθυποβάλλουν τὴν ἐξουσίαν μου εἰς ἐξουσίαν ἀνωτέραν· ὅθεν καὶ μετ' ἐμὲ, περὶ ἐμὲ, ὑπ' ἐμὲ, κατὶ ἡμπορούν νὰ πράξουν. Ἐκ τούτου προέρχεται ὅτι, ἂν ἐγὼ ἀποθάνω, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ, ὁ στρατὸς μου δὲν θὰ παραλύσῃ ἀμέσως· ἐκ τούτου προέρχεται ὅτι, ἂν ποτε θελήσῃ νὰ λείψω, παραδείγματος χάριν, καθὼς καὶ λείπω ἐνίοτε, δὲν θὰ συμβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον οὔτε σκιά ἀνησυχίας καὶ ἀταξίας. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαγνήτης, ἡ συμπαθητικὴ καὶ φυσικὴ τῶν Ἀγγλῶν δύναμις. Ὅλους ὅσους διεσπαρμένους στρατιώτας ἀποστέλλουν κατ' ἐμοῦ, θὰ τοὺς ἐλκύσω πρὸς τὸ μέρος μου. Ὁ Λαμπέρτ κυβερνᾷ τὴν στιγμὴν ταύτην δεκαοκτὼ χιλιάδας λειποτακτῶν. Ἀλλὰ δὲν ἀνέφερα τοῦτο εἰς τοὺς ἀξιωματικούς μου, καὶ ἐννοεῖς διατί. Τίποτε δὲν εἶναι ὠφελιμώτερον εἰς τὸν στρατὸν, παρὰ τὴν προσδοκίαν προσεχοῦς μάχης· ὅλοι τότε μένουν ἄγρυπνοι, ὅλοι εἶναι προφυλακτικοί. Τὸ λέγω εἰς σέ, ὥστε νὰ μείνης ἡτυχος. Μὴ βιάζεσαι λοιπὸν νὰ περάσῃς τὴν θάλασσαν· ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν κατὶ νέον θὰ ἔχωμεν, ἢ τὴν μάχην ἢ τὸν συμβιβασμόν. Τότε, ἐπειδὴ μ' ἔκρινες τίμιον ἄνθρωπον, καὶ μοῦ ἐνεπιστεύθης τὸ μυστικόν σου, καὶ ἐπειδὴ ἔχω νὰ σ' εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην ταύτην, ἢ ἔρχομαι νὰ σ' ἐπισκεφθῶ ἢ σὲ προσκαλῶ πλησίον μου. Μὴν ἀναχωρήσης λοιπὸν πρὶν σὲ εἰδοποιήσω, σὲ παρακαλῶ καὶ πάλιν.

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, στρατηγέ, ἀνέκραζεν ὁ Ἄθως κυριευθεὶς ἀπὸ τόσον μεγάλην χαρὰν, ὥστε, μ' ὅλην του τὴν προφύλαξιν, δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ φανῇ σπινθὴρ αὐτῆς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ Μῶγκ ἐπρόφθασε καὶ εἶδε τὴν φλόγα ταύτην, καὶ τὴν ἐσθύσεν εὐθὺς δι' ἐνὸς τῶν σιγαλῶν ἐκείνων μειδιαμάτων, τὰ ὅποια διέκοπταν πάντοτε εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ συνομιλοῦντας ὅσον δρόμον ἐνόμιζαν ὅτι ἔκαμαν εἰς τὰ μυστήρια τῆς διανοίας του.

— Τὸ λοιπὸν, μυλὸρδ, εἶπεν ὁ Ἄθως, ὀκτῶ ἡμερῶν προθεσίαν μοῦ δίδεις;

— Ὀκτῶ ἡμερῶν, μάλιστα, κύριε.

— Καὶ κατὰ τὰς ὀκτῶ αὐτὰς ἡμέρας τί νὰ κάμω;

— Ἄν συμβῇ μάχη, στάσου μακρὰν, σὲ παρακαλῶ. Γνωρίζω ὅτι οἱ Γάλλοι εἶναι περίεργοι εἰς τὰ τοιαῦτα εἶδη τῶν διασκεδάσεων· θὰ θελήσῃς νὰ ἰδῇς πῶς πολεμοῦμεν, καὶ ἡμπορεῖς νὰ σύρῃς ἐπάνω σου κάμμιαν περιπλανημένην σφαῖραν· οἱ Σκῶτοί μας πυροβολοῦν πολὺ κακῶς, καὶ δὲν θέλω, ἄρχων ἀξιότιμος, ὥς σὺ, νὰ ἐπανεέλθῃ πληγωμένος εἰς τὴν γῆν τῆς Γαλλίας. Δὲν θέλω τέλος πάντων νὰ βιασθῶ νὰ

στείλω εἰς τὸν ἡγεμόνα σου τὸ ἐκατομμύριόν του, ἀφθὲν ἀπὸ σέ· διότι τότε θὰ εἰποῦν, καὶ δικαίως, ὅτι ἐγὼ πληρώνω τὸν ἀντιποιοῦμενον τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας νὰ πολεμῇ κατὰ τοῦ κοινοβουλίου. Πήγαινε λοιπὸν, κύριε, καὶ ἄς γείνῃ καθὼς ἐσυμφωνήσαμεν.

— Ἀ! μυλὸρδ, εἶπεν ὁ Ἄθως, ποῖα χαρὰ δι' ἐμὲ, ἂν δυνθῶ νὰ εἰσχωρήσω πρῶτος εἰς τὴν εὐγενῆ καρδίαν τὴν πάλλουσαν ὑπὸ τὸν μανδύαν τοῦτον!

— Νομίζεις λοιπὸν μετὰ τὰ ὅλα σου ὅτι ἔχω μυστικά; εἶπεν ὁ Μῶγκ χωρὶς ν' ἀλλάξῃ τὴν σχεδὸν εὐθυμον ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του. Αἱ! κύριε, καὶ ποῖα μυστικά θέλεις νὰ ᾔναι εἰς τὴν κενὴν κεφαλὴν στρατιώτου; Εἶναι ἀργὰ ὅμως, καὶ τὸ φανέριον εἶναι ἔτοιμον νὰ σθεσθῇ· ἄς φωνάζωμεν τὸν ἄνθρωπόν μας.

— Αἱ! ἐφώναξε γαλλιστὶ ὁ Μῶγκ πλησιάζων πρὸς τὴν κλίμακα, αἱ! ἀλίσυ!

Ὁ ἀλίσυς, ναρκωθεὶς ἀπὸ τὴν δρόσον τῆς νυκτός, ἀπεκρίθη νὰ βραχνήνῃ φωνὴν ἑρωτῶν τί τὸν ᾔθελαν.

— Πήγαινε ἔως τὸ φυλακεῖον, εἶπεν ὁ Μῶγκ, καὶ πρόσταξέ τὸν ἐπιλοχίαν ἐξ ὀνόματος τοῦ στρατηγοῦ Μῶγκ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ἀμέσως.

Ἡ παραγγελία αὕτη ἦτον εὐκολὸν νὰ ἐκτελεσθῇ, διότι ὁ ἐπιλοχίας, πολυπραγμονῶν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατηγοῦ εἰς τὸ ἔρημον ἐκεῖνο μοναστήριον, εἶχε πλησιάζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ εὐρίσκετο ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ ἀλίσυς.

Ἡ διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ ἐφθασε λοιπὸν ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτόν, ὥστε ἔδραμεν ἀμέσως.

— Λάβε ἓνα ἵππον καὶ δύο ἀνθρώπους, εἶπεν ὁ Μῶγκ.

— Ἐνα ἵππον καὶ δύο ἀνθρώπους; ἐπανελάθεν ὁ ἐπιλοχίας.

— Ναί, εἶπεν ὁ Μῶγκ. Ἐχéis τὰ μέσα νὰ προμηθευθῇς ἵππον μετὰ σαμμάριον ἢ μετὰ κοφίνια;

— Ἀναμφιβόλως, ἑκατὸν βήματα μακρὰν ἀπέδω, εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Σκῶτων.

— Πολὺ καλὰ.

— Τί νὰ κάμω τὸν ἵππον, στρατηγέ;

— Κύνταξ.

Ὁ ἐπιλοχίας κατέβη τὰς τρεῖς ἢ τέσσαρας βαθμίδας, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐχώριζαν ἀπὸ τὸν Μῶγκ, καὶ ἐφάνη ὑπὸ τὴν καμάραν.

— Βλέπεις ἐκεῖ κάτω, εἶπεν ὁ Μῶγκ, ὅπου εἶναι ἐκεῖνος ὁ κύριος;

— Ναί, στρατηγέ μου.

— Βλέπεις ἐκεῖνα τὰ δύο βαρέλια;

— Μάλιστα, τὰ βλέπω.

— Εἶναι δύο βαρέλια περιέχοντα, τὸ μὲν πυρίτιδα, τὸ δὲ σφαῖρας. Θέλω νὰ μεταφέρω τὰ βαρέλια ταῦτα εἰς τὸ μικρὸν χωρίον, τὸ κείμενον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὅποιον σκοπεύω νὰ καταλάβω αὐρίον διὰ διακοσίων ὀπλοφόρων. Ἐννοεῖς ὅτι ἡ παραγγελία εἶναι μυστικὴ, διότι εἶναι στρατήγημα τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς καλῆς ἐκβάσεως τῆς μάχης.

— Ὡ! στρατηγέ μου, ἐμουρμούρισεν ὁ ἐπιλοχίας.

— Πολὺ καλὰ. Κάμε λοιπὸν νὰ φορτωθῶν τὰ βαρέλια ταῦτα εἰς τὸν ἵππον, καὶ νὰ τὰ συνοδεύετε δύο ἄνθρωποι καὶ σὺ ἕως τὴν οἰκίαν τοῦ εὐγενούς τούτου, ὅστις εἶναι φίλος μου. Ἀλλὰ, καταλαμβάνεις, δὲν πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃ κανένας.

— Θα ἐδιδάβαινα ἀπὸ τὸν βάλτον, ἂν ἐγνώριζα τὸν δρόμον, εἶπεν ὁ ἐπιλοχίας.

— Τὸν γνωρίζω ἐγὼ, εἶπεν ὁ ἄθως. Δὲν εἶναι πλατύς, ἀλλ' εἶναι στερεός, διότι περᾶ ἐπάνω εἰς πασσάλους, καὶ, μ' ὀλίγην προφύλαξιν, φθάνομεν ἀσφαλῶς.

— Κάμε ὅπως σὲ διατάξῃ ὁ ἱππότης ἐδῶ, εἶπεν ὁ Μῶγκ.

— ὦ! ὦ! τὰ βαρέλια εἶναι βαρέα, εἶπεν ὁ ἐπιλοχίας προσπαθίσας ν' ἀνασηκώσῃ τὸ ἐν.

— Ζυγίζουν τετρακοσίας λίτρας τὸ καθὲν, ἂν περιέχουν ὅ,τι πρέπει νὰ περιέχουν· δὲν εἶναι ἀλήθεια, κύριε;

— Ἐπάνω κάτω, εἶπεν ὁ ἄθως.

Ὁ ἐπιλοχίας ἐπῆγε νὰ φέρῃ τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Μῶγκ, μείνας μόνος μετὰ τὸν ἄθωνα, ἔδειξεν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ὁμιλῇ εἰμὴ περὶ πραγμάτων ἄλλων, καί τοι ἐξετάζων μετὰ ἀδιαφορίαν τὸ ὑπόγειον. Ἐπειτα, ἀκούων τὰ πατήματα τῶν ἵππων·

— Σὲ ἀφίνω μετὰ τοὺς ἀνθρώπους σου, κύριε, εἶπε, καὶ ἐπιστρέφω εἰς τὸ στρατόπεδον. Εἶσαι εἰς ἀσφάλειαν.

— Θα σ' ἐξαγαδῶ λοιπόν, μυλόρδ; ἠρώτησεν ὁ ἄθως.

— Τὸ εἶπαμεν, κύριε, καὶ μετὰ παλλὴν εὐχαρίστησιν. Ὁ Μῶγκ ἔδωκε τὴν δεξιάν εἰς τὸν ἄθωνα.

— Ἄ! μυλόρδ, ἂν ἤθελες!.. ἐμουρμούρισεν ὁ ἄθως.

— Σιωπῇ, κύριε, εἶπεν ὁ Μῶγκ, ἐσυμφωνήσαμεν νὰ μὴ ὁμιλήσωμεν πλέον περὶ τούτου.

Καί, χαϊρετῆσας τὸν ἄθωνα, ἀνέβη, ἀπαντήσας εἰς τὸ μέσον τῆς κλίμακος τοὺς καταβαίνοντας ἀνθρώπους του. Δὲν εἶχεν ἀκόμη προχωρήσει εἴκοσι βήματα ἐκτὸς τοῦ μοναστηρίου, ὅταν μικρὸν σφύριγμα, μακρυνὸν καὶ διαρκές, ἤκούσθη. Ὁ Μῶγκ ἀνῴρθη τὰ αὐτιά, ἀλλὰ, μὴ βλέπων πλέον τίποτε καὶ μὴ ἀκούων πλέον τίποτε, ἠκολούθησε τὸν δρόμον του. Ἐνθυμῆθη τότε τὸν ἀλιέα, καὶ τὸν ἐζήτησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλ' ὁ ἀλιεὺς ἔγεινεν ἄφαντος. Ἄν εἶχε παρατηρήσει ὅμως μετὰ περισσοτέραν προσοχὴν, θὰ ἔβλεπε τὸν ἀνθρωπὸν τοῦτον, σκυμμένον προῦμιτα, γλιστροῦντα ὡς ὄφιν εἰς τὰς πέτρας, καὶ ἀφανιζόμενον εἰς τὴν ὁμίχλην ἐπάνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ βάλτου. Θα ἔβλεπεν ἐπίσης, ἂν ἐκύτταζε διὰ τῆς ὁμίχλης αὐτῆς, θέαμα ἱκανὸν νὰ ἐλκύσῃ ὅλην τὴν προσοχὴν του· τὰ κατάρτια δηλαδὴ τοῦ ἀλιευτικοῦ πλοικίου, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀλλάξει θέσιν, καὶ εὗρίσκετο τότε πλησιέστερα εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ.

Ἀλλ' ὁ Μῶγκ δὲν εἶδε τίποτε, καὶ, φρονῶν ὅτι δὲν εἶχε τι νὰ φοβηθῇ, ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἔρημον λιθόσρωτον ὁδὸν, τὴν φέρουσαν εἰς τὸ στρατόπεδον. Τότε ἡ αἰφνιδία ἔλλειψις τοῦ ἀλιεῦς τοῦ ἐφάνη παράξενος, καὶ ὑποψία πραγματικὴ ἄρχισε νὰ πολιορκῇ τὸν νοῦν του. Εἶχε θέσει ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀθωνοῦ τὴν μόνην στρατιωτικὴν δύναμιν ἣτις ἠδύνατο νὰ τὸν προστατεύσῃ· εἶχε δὲ ὁλόκληρον μίλλιον νὰ περιπατήσῃ προτοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ στρατόπεδον.

Ἡ ὁμίχλη ἠῤῥαε μετὰ τοσαύτην πυκνότητα, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ κἀνεὶς τὰ πράγματα δέκα βήματα μακράν.

Τοῦ ἐφάνη τότε ὅτι ἤκουσε κρότον, ὡς κωπίου κτυποῦντος κωφὰ τὸν βάλτον εἰς τὰ δεξιὰ του.

— Τίς εἶ; ἐφώναζεν.

Ἀλλὰ κἀνεὶς δὲν ἀπεκρίθη. Τότε ἐγέμισε τὸ πτόλιον, ἔβγαλε τὸ ξίφος καὶ ἐτάχυνε τὸ βῆμα, χωρὶς μολαταῦτα νὰ θελήσῃ νὰ προσκαλέσῃ τινὰ εἰς βοήθειαν. Ἡ πρόσκλησις αὕτη, τῆς ὁποίας δὲν ἔβλεπε προφανῶς τὴν ἀνάγκην, τοῦ ἐφαίνετο ἀναξία αὐτοῦ. (Ἀκολουθεῖ.)

ΚΑΛΔΕΡΩΝ

Ο ΑΥΛΙΚΟΣ.

Δ Ι Η Γ Η Μ Α.

Ὑπὸ Ἐ. Α. Βούλγαερ.

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ

Ἰπὸ * * *

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Προβόλαμος.

Τὸ τραγικὸν καὶ κωμικὸν ἐνταύτῳ τῆς αὐλικῆς ῥαδιοργάνιας δράμα, τοῦ ὁποίου πρῶτιστον θεάτρον ὑπῆρξεν ἡ Ἰσπανία ἀφοῦ τοῦ ἐδασίλευαν ἐκεῖ οἱ ἡγεμόνες τοῦ αὐσριακοῦ οἴκου, ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς τελειότητος, κατὰ τὴν περιπλοκὴν τῶν ἐπεισοδίων καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς παραστάσεως, ἐπὶ τῆς βασιλείας Φιλίππου τοῦ Γ'. Ὁ μονάρχης οὗτος, ἀνὴρ ἀσθενὴς, ῥαθυμὸς, δεισιδαίμων, κατέλιπε τὰς ἡνίας τῆς κυβερνήσεως εἰς χεῖρας τοῦ δουκὸς τῆς Λέρμης. Οὗτος δὲ πάλιν, πρῶτος, εὐπρόσιτος, ἐπιδεικτικὸς, καὶ μέχρις ἀναισχυντίας ἐκδοτός εἰς τὴν διαφθοράν, παρεχώρησε τὴν οὕτως ἀποκτηθεῖσαν ἐξουσίαν του εἰς τὸν Ῥοδερικὸν Καλδερώνα, ἄνδρα ἀφανοῦς μὲν καταγωγῆς, εὐτολμον δὲ καὶ ἐπιτήδειον, εὐνοηθέντα καὶ προικισθέντα ἐπίσης ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ τὴν τύχην. Ἀλλ' ἂν καὶ σπάνια ἦσαν τὰ προτερήματά του ταῦτα, ὁ Καλδερών δὲν ἐχρεώσκει τόσον εἰς αὐτὰ τὴν τύχην του, ὅσον εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ θρησκευτικοῦ καταδωγμοῦ, τοῦ ὁποίου ἐδείχθη θιασώτης καὶ πρόμαχος. Ἰκανὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης ἱστορίας, ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ δικαστήριον τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως εἶχαν ἀποφασίσει τὸν γενικὸν ὁστροκισμὸν τῶν Μανριόκων, τῶν ἀπογόνων δηλαδὴ τῶν μωαμεθανῶν Ἀράβων, ἀποτελούντων τότε τὴν πλουσιωτέραν, ἐνεργητικωτέραν καὶ βιομηχανικωτέραν μερίδα τοῦ ἰσπανικοῦ λαοῦ.

— Προτιμῶ, ἔλεγεν ὁ δεισιδαίμων βασιλεὺς (καὶ τοὺς λόγους του, τοὺς τοὺς ἐπευφήμει μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἡ ἐκκλησία), προτιμῶ νὰ ἐρημώσω καλῆτερα τὸ βασίλειόν μου, παρὰ νὰ ὑποφέρω νὰ κατοικῇται ἀπὸ ἓνα μόνον τῶν ἀπίστων.

Τὴν ὁλοθρίαν ταύτην πολιτικὴν, ἣτις ἐστέρησε τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τοὺς πολυτιμωτέρους τῶν κατοίκων της, παρεδῆχθαι ὁ δοῦξ τῆς Λέρμης μετὰ τὸν ζῆλον εὐσεβοῦς καθολικοῦ, ἐποφθαλμιῶντος τὸ ἀξίωμα τοῦ καρδινάλιου, τὸ ὅποιον μετὰ ταῦτα ἀπῆλαυσεν. Ὁ Καλδερών ὅμως τὴν ἐνηγκαλίσθη μετὰ τοσαύτην ὁρμὴν, δραστηριότητα, ἐπιμονὴν, καὶ μετὰ ταῦτα περὶ τὸ μῖσος οὐχιδέρκειαν καὶ ἀγχίνουαν, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐκινεῖτο τόσον ἀπὸ θρησκευτικὴν μισαλλοδοσίαν, ὅσον ἀπὸ αἰσθημα προσωπικῆς ἐκδικήσεως.